

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. sep-
tembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija« pod Vojškim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
suznjeni Evropi.

primorski dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418
GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382-535723
Fax 0481/532958
CEDAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190
Fax 0432/730462

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.200 lir - Leto XLVII. št. 170 (14.000)

Trst, torek, 3. septembra 1991

Potem ko je Srbija do zadnjega oklevala s sprejetjem predlogov za rešitev jugoslovanske krize

V Beogradu podpisali sporazum o ustavitvi ognja in razširitvi opazovalne dejavnosti ES

*Danes v Haagu beseda zunanjim ministrom ES, že prihodnji teden pa začetek mirovne konference
V Slavoniji in Krajini se Srbi za beograjski sporazum ne menijo in vneta nadaljujejo s streljanjem*

BEOGRAD — V pozni noči na ponedeljek so v palači federacije v Beogradu podpisali sporazum o prekinitvi ognja in o razširitvi opazovalne dejavnosti Evropske skupnosti v Jugoslaviji. Dokument o prekinitvi ognja so podpisali predsednik zveznega predsedstva Stipe Mesić, zvezni premier Ante Marković in predstavniki petih republik. Izostal pa je podpis Črne gore, ki se je izkazala za bolj srbsko od Srbije same, saj je bil njen predstavnik v zveznem predsedstvu Branko Kostić edini, ki se je bil pri glasovanju vzdržal.

Kot poročajo časopisne agencije, je podpisu, ki so mu poleg nizozemskega zunanjega ministra Hansa van den Broeka prisostvovali tudi ambasadorji vseh držav dvanajsterice v Beogradu, sledila zdravica s šampanjcem, podpisniki pa so v komentarjih izrazili več ali manj prepričljivo zadovoljstvo. Za Tujmana je bila Srbija, ki je vojno vsilila, s sporazumom prisiljena sprejeti politično reševanje problemov, medtem ko je za Miloševića upeh, da so Srbi na Hrvaškem z njihovo vključitvijo med enakopravne strani pri nadzorovanju prekinitve ognja prvič dobili veljavno priznanje. Marković je dejal, da bo pot do ureditve razmer še dolga, a je prepričan, da bo Jugoslavija s pomočjo ES našla pot iz krize, podobno upanje pa je izrazil tudi Mesić. Slovenski predsednik Milan Kučan pa je na izrecno vprašanje, ali ta sporazum Slovenijo vrača nazaj v Jugoslavijo odgovoril, da je podpis Slovenijo prej približal kot pa oddaljil od Evrope. Ostajajo pa še pogajanja, ki jih vodi mirovna komisija in na katero je Slovenija pristala kot na enega ključev slovenske samostojnosti. Pogajanja so priložnost, da se izkažemo, je dodal Kučan.

Slovenski član zveznega predsedstva Janez Drnovšek je za ljubljansko agencijo STA izjavil, da ni presenečen nad doseženim sporazumom, čeprav Srbija tako rekoč do zadnje minute ni hotela pristati na predloge ES. Povedal je tudi, da je že napovedan sklic mirovne konference, ki naj bi se začela prihodnji teden v Haagu, na njej pa naj bi vprašanje miru in bodoče ureditve v Jugoslaviji reševali s

političnim in svetovalskim sodelovanjem evropske dvanajsterice.

In prav o tej konferenci bo danes tekla beseda na sestanku zunanjih ministrov ES v Haagu, v Pragi pa bo istočasno zasedal krizni odbor visokih funkcionarjev KVSE, ki bodo o jugoslovanski krizi razpravljali že tretjič. Kot poročajo z Dunaja, bo avstrijska vlada danes razpravljala o predlogu zunanjega ministra Mocka, da bi v Haagu zahteval priznanje Slovenije in Hrvaške, k svojemu predlogu pa naj bi dodal tudi seznam držav, ki so pripravljene slediti avstrijskemu vzgledu.

Kljub vsem tem spodbudnim novicam, pa orožje na Hrvaškem niti včeraj ni molčalo. Vukovar, Pakrac, Petrinja in druge tarče srbskih avtonomistov so še naprej v ognju, saj so njihovi kolovodje v Krajini in Slavoniji odločno zavrnili komaj sklenjeno premirje.

Hrvaške matere protestirale v Bruslju

ZAGREB — Osemstočlanska delegacija Gibanja hrvaških mater, ki imajo svoje sinove v JA, je včeraj po 13. uri prispela v Bruselj. Predstavnikom Evropske skupnosti so predale petico, v kateri zahtevajo, naj se Evropska skupnost angažira pri razreševanju krize v Jugoslaviji, dogovarjanju o bodočnosti jugoslovanskih republik ter pri prepričevanju JA, naj iz svojih enot takoj odpustijo vojake, ki so že odslužili vojaški rok. V zahtevi so posebej poudarile, naj za vse vojake, ki so v zadnjih dveh mesecih dezertirali, velja abolicija. Hrvaškim materam so se pridružile tudi matere iz Bosne in Hercegovine, ki so odpotovale z letali.

Na sliki (Telefoto AP): hrvaške matere v Bruslju

Kongres ljudskih poslancev dokončno odpravil z dosedanja federativno ureditvijo

Iz pepela komunistične Sovjetske zveze se rojeva nova zveza »suverenih držav«

Boris Jelcin in Mihail Gorbaciov sta potrdila svoje zaveznitvo (AP)

MOSKVA — Iz pepela stare Sovjetske zveze se rojeva nova zveza »suverenih republik«, ki bo imela vse značilnosti ohlapne federacije, ali bolje rečeno prave konfederacije, saj zveza prepušča dosedanja oblast republikam, ki pa ohranijo svoje povezave zaradi gospodarskih interesov. To namreč izhaja iz dokumenta, ki ga je podpisalo deset od 15 republik bivše Sovjetske zveze. Gruzija ga še ni podpisala, tri pribaltske republike pa ga bodo podpisale v trenutku, ko bo kongres ljudskih poslancev priznal njihovo suverenost.

Na včerajšnjem petem zasedanju tega najvišjega sovjetskega zakonodajnega telesa je sporazum v sedmih točkah prebral kazahstanski predsednik Nursultan Nazarbajev. Kot prvo dokument na-

vaja, da bo treba podpisati novi sporazum o suverenih državah, h kateremu bodo posamezne republike pristopile svobodno in pod svojimi pogoji. Vsekakor pa je treba takoj sestaviti mehanizme gospodarskega sodelovanja. V prehodnem obdobju je treba dosedanja zvezna telesa zamenjati s svetom ljudskih poslancev, v katerem bo 20 predstavnikov vsake republike. O zunanjepolitičnih in drugih skupnih vprašanjih bo odločal svet držav, v katerem bodo ob Gorbaciovu predsedniki vseh republik. V tem prehodnem obdobju bo medrepubliški gospodarski svet poskrbel, da ne bo prišlo do gospodarskih zapletov. Ob vsem tem je jasno, da je Gorbaciov osvojil Jelcinove teze, tako da sedaj delata v tesnem dogovoru in so torej izgledi za bodočo zvezo obetavni.

De Michelis: Italija ne bo zahtevala revizije meja

RIM — Italija nima ozemeljskih pretenzij do Jugoslavije in ne misli zahtevati revizije meja, ki so bile določene z osimskim sporazumom, je včeraj izjavil zunanji minister De Michelis na skupnem zasedanju senatne in poslanske komisije za zunanje zadeve. Italija si bo prizadevala, da bi čimprej prišlo do sklenjanja mirovne konference.

Italija noče odpirati starih računov, je še dejal De Michelis, ali pa zahtevati odškodnine, temveč hoče prispevati k ustanovitvi nove Jugoslavije. Osimski sporazum je pa treba preseči, je še dejal šef italijanske diplomacije, ker je bil podpisan leta 1975 in je torej zastarel, saj ga je podpisal Tito v imenu neke Jugoslavije, ki je danes ni več.

De Michelis je večkrat poudaril, da je treba izkoristiti sedanja ugodna priročnost in pospešiti priprave za mirovno konferenco. Italija bo to zahtevala tudi na zasedanju evropskih ministrov v Haagu. Pri tem je še dodal, da je očitno, da prekinitev ognja ne bo trajala v nedogled, če se mirovni proces ne začne takoj. Italija zagovarja mirno rešitev za jugoslovansko vprašanje, saj bi v nasprotnem primeru jugoslovanski položaj ogrožal varnost Italije. Kakorkoli že pa je Italija odločno proti kakršnikoli vojaški misiji Evrope v Jugoslaviji.

V razpravo sta posegla tudi slovenski senator Stojan Spetič ter senator PSI Arduino Agnelli.

Predsednik Cossiga se je tokrat krepko zameril novinarjem TG 1

PIAN DEL CANSIGLIO — Predsednik republike Cossiga preživlja letos najbolj vznemirljiv dopust svojega življenja. Miting prijateljstva in zasedanje leveice KD v Lavaroneju sta mu nudila priložnost, da se spet izpove in sproži val najrazličnejših reakcij. Dogodkov skorajda ni mogoče opisati po vrstnem zaporedju, saj se pretesno prepletajo, mednje pa sodijo izjave in ugotovitve na račun De Mitove kariere in njegove podkovanosti v zgodovini, bonton v zvezi z osebnim dopisovanjem, očitki novinarjem in direktorju TG 1 Vespi, da svoje dela ne opravljajo, kot bi se spodobilo.

Začnimo kar pri zadnjem. TG 1 je predvajal drobce De Mitovega posega na zasedanju strankine leveice, Cossiga pa se men- da ni strinjal z izbiro novinarjev in je o

direktorju TG 1 povedal sledeče: »Vedel sem, da ni noben novinar, vedel sem, da je klečepalazec, da pa je ta njegova lastnost tako izrazita v odnosih z gospodarji KD, no, tega res nisem vedel«.

Reakcija novinarjev RAI, predvsem TG 1, je bila takojšnja, sporočilo za javnost, ki so ga izdali po skupščini pa dokazuje, da je Cossiga tokrat nemara le prestopil mejo korektnosti. Oklicali so namreč stanje pripravljenosti na najostrejšje oblike protesta, če se bo zadeva nadaljevala oziroma razvijala na taki ravni in izdali sporočilo, v katerem izražajo solidarnost Vespi, zavračajo vsako obliko ustrahovanja in opominjajo, da je svoboda tiska ustavna pravica, katere glavni garant je predsednik republike.

Svojevrstno spoštovanje premirja

Na Hrvaškem srditi spopadi

ZAGREB — Noč, v kateri so v palači federacije v Beogradu podpisali sporazum o ustavitvi ognja na Hrvaškem, je minila večinoma mirno, že čez dan pa so se začeli novi spopadi in nova zaostrovanja, ki ne obetajo nič dobrega.

Od Kninske krajine, mimo Like in Banije, vse do Slavonije so srbski uporniki ob podpori JA dokazovali, kako pojmujejo v Beogradu podpisani sporazum. Najhuje je bilo v Petrinji, kjer so se okoli poldne vneli spopadi ob vojašnici Šamarica, v kateri je bilo prav tedaj kakih 40 domačih in tujih novinarjev, med katerimi tudi šest italijanskih. Prav to vzbuja upravičen sum, da je šlo za namerno provokacijo, s katero naj bi armada in »goloroki srbski narod« zvalila krivdo za kršitev premirja na zbor narodne garde in hrvaško policijo. Kot vedno se je armada poslužila vse razpoložljivih sredstev, tako da je bilo med hrvaškimi branilci Petrinje 10 mrtvih. Novinarjem je kasneje uspelo zapustiti vojašnico in se prebiti do Zagreba.

Kolona vozil JA, ki se je umikala iz Vukovarja, je včeraj zapeljala na minsko polje, tako da je bil en tank poškodovan. Armada je zato vdrla v vas Berak in jo iz maščevanja začela rušiti s topovskimi granatami.

Srbski teroristi so včeraj izstrelili več granat na vas Laslovo v bližini Osjeka. V Osjeku, ki je blokirana, vlada napetost, mesto pa je še vedno v hrvaških rokah. Občasno streljanje je bilo slišati še v okolici Nove Gradiške, Okučanov, Novske in Slavonske Požege. Iz Borovega naselja poročajo, da je ena oseba izgubila življenje, pet pa jih je bilo ranjenih. Spopadi so bili tudi v Gospiću, kjer je ena oseba izgubila življenje, tri pa so bile ranjene.

Medtem se je izvedelo, da so iz Splita v Boko Kotorsko preselili poveljstvo vojaško-pomorskega območja, admiral Mile Kandić pa je zagrozil, da bo uničil policijsko postajo na Visu, če se na otoku pojavi en sam hrvaški gardist.

Lojze Peterle v ZDA govoril o trenutnem položaju v Sloveniji

WASHINGTON — Predsednik slovenske vlade Lojze Peterle, ki je na večdnevem obisku v Združenih državah Amerike, je včeraj obiskal državno univerzo v Virginiji. V govoru pred profesorji in študenti te univerze je Peterle razčlenil politični in gospodarski položaj v Sloveniji in napore za mednarodno uveljavitev in diplomatsko priznanje Slovenije. Ogledal si je tudi posestvo v Virginiji, kjer je živel in delal eden o ustanovnih mož ZDA Thomas Jefferson.

Predvideno je, da se bo Peterle danes v Washingtonu sestal s predstavniki Svetovne banke in Mednarodnega denarnega sklada.

Slovenski predlog drugim republikam o reševanju krize

LJUBLJANA — Minister za zunanje zadeve Republike Slovenije Dimitrij Rupel je poslal pismo zunanjim ministrom vseh jugoslovanskih republik. V njem je opisal zadnje poglobljanje jugoslovanske krize, ki zahteva nove pobude za učinkovitejše reševanje krvave drame na jugoslovanskih tleh. Zato Republika Slovenija predlaga, da se kot nova možnost uporabi model Konference o evropski varnosti in sodelovanju. Ta model temelji na načelih mirnega reševanja sporov, nespremenljivosti meja, posebnega varstva manjšin, spoštovanja človekovih pravic in pravici do samoodločbe vključno do odcepitve. Če bi ta pobuda bila sprejemljiva za republike, bi bila Republika Slovenija pripravljena izdelati podrobnejši osnutek platforme za delo evropske konference, sklicati iniciativni sestanek predstavnikov republik, na katerem bi se ob sodelovanju Evropske konference in Evropske skupnosti konkretno dogovorili o vseh relativnih vprašanjih, je v pismu zapisal minister Rupel. (STA)

Podpis dokumentov ES Slovenije ne oddaljuje temveč približuje Evropi

LJUBLJANA — Predsednik predsedstva Republike Slovenije Milan Kučan je v izjavi za TV Slovenija in STA po seji slovenskega Predsedstva povedal, da je Slovenija ves čas izražala pripravljenost sprejemanja evropskih mehanizmov reševanja jugoslovanskih problemov, ki so zajeti tudi v Deklaraciji o Jugoslaviji. »Zahtevali smo prekinitev sovražnosti in ves čas smo bili mnenja, da je internacionalizacija, razširitev vloge opazovalne misije na ozemlje Hrvaške, to pomeni neposredno vmešavanje evropske dvanaesterice, potrebna. Zato smo deklaracijo podprli in tudi podpisali sporazum in memorandum o razširitvi vloge opazovalne misije na Hrvaško. Po mojem mnenju je bilo podpisovanje dokumentov s strani vseh republiških vodstev edini način, da dokumenta podpiše tudi Srbija«.

Na vprašanje, ali podpisi dokumentov Slovenijo približujejo nazaj Jugoslaviji, je odgovoril, da jo je podpis prej približal Evropi kot pa oddaljil.

»Vsekakor ostajajo še pogajanja, ki jih vodi Mirovna misija, na katero smo pristali in ki so eden ključev slovenske samostojnosti. Pogajanja so priložnost, da se izkažemo.«

Kar zadeva spoštovanje podpisanih dokumentov s strani Republike Srbije je Kučan povedal, da gre za vprašanje, ali bo Srbija zmogla podpisana dokumenta

spoštovati. Izrazil je dvom, da bo situacijo in stihijsko sprožanje dogodkov v kriznih žariščih moč kontrolirati iz Beograda. Prav tako bi se mu zdelo veliko bolj primerno, če bi podpisniki dokumentov predstavniki ne samo tistih Srbov, ki so vpleteni v sovražnosti, ampak predstavniki vseh Srbov na Hrvaškem.

Na vprašanje prihodnjih odnosov med Hrvaško, Srbijo in Slovenijo je Kučan dejal, da si bo Slovenija še naprej prizadevala za čim boljše odnose z vsemi republikami. »Skrbi me, da so se poslabšali odnosi z Republiko Makedonijo. Kot kaže je nekako prevladalo mnenje, da smo se Slovenci "pogodili" za svojo prihodnost na račun Makedoncev, kar seveda z resničnimi dejstvi nima nobene zveze.«

Na vprašanje, ali je imela Slovenija povezavo z letalom, ki je prevažalo orožje in zaradi katerega so zaprli zračni prostor, je Kučan odgovoril: »Demantiji takšnih informacij so neprepričljivi. Dejstvo je, da Slovenija, vsaj kar se tiče uradnih struktur, s tem orožjem nima nič. To, da je južnoafriško letalo pri vstopu v jugoslovanski zračni prostor želelo pristati na Brniku še ne pomeni, da je šlo za slovenskega naročnika orožja.«

Na dopoldanski seji slovenskega predsedstva so obravnavali sinočnje dogodke v Beogradu in pripravo slovenskega koncepta izhodišč za mirovno konferenco.

BEOGRAD — Z upoštevanjem: — odločitve komiteja višjih funkcionarjev KVSE, da pozdravi pripravljenost ES in njenih članic, da na temelju njihove pobude organizirajo misijo, ki bi prispevala k stabilizaciji ustavitve ognja in ker želijo države udeleženske KVSE konkretno prispevati k izreševanju sedanje jugoslovanske krize,

- poziva jugoslovanskih oblasti ES in njenim članicam, naj organizirajo takšno misijo,
- sporazuma, doseženega na Brionih 7. julija 1991 in v skladu z memorandumom o soglasju o opazovalni misiji v Jugoslaviji, podpisanim v Beogradu 13. julija 1991, podpisali pa so ga predstavniki ES in njenih držav članic, zveznih organov Jugoslavije, Republike Hrvaške in Republike Slovenije ter glede na njegove veljavne odredbe,
- sporazum o ustavitvi ognja, ki so ga dosegli v Beogradu 1. septembra 1991.

Evropska skupnost in njene državne članice, Belgija, Danska, Nemčija, Francija, Združeno kraljestvo, Italija, Luksemburg, Portugalska in Španija in komisija, v nadaljnjem besedilu, imenovane »strani, ki zahtevajo«, na eni strani in zvezno predsedstvo SFRJ v vlogi kolektivnega, vrhovnega poveljnika oboroženih sil ter ZIS in republike BiH, Crna gora, Hrvaška, Makedonija, Slovenija in Srbija, v nadaljnjem besedilu imenovane »strani gostiteljice« po drugi strani, v nadaljnjem besedilu skupaj imenovane »udeležene strani«, bodo skupaj ugotovile obseg opustošenja, ki so ga povzročile sovražnosti. Strani udeleženske se zavedajo resne grožnje, ki jo lahko sovražnosti v Jugoslaviji pomenijo za mir in varnost v Evropi, zato so se odločile poiskati miroljubnen način za rešitev položaja, ki trenutno vnaša razdor med jugoslovanske narode. Prizadevajo si zagotoviti razmere, ki bi onemogočile nove izlive nasilja in prelivanja krvi, skupaj so pripravljene prispevati k ohranitvi miru in varnosti ter omogočiti pogajanja o prihodnosti Jugoslavije. Dosegle so naslednji dogovor:

Člen 1 (mandat)

Delovanje večnacionalne opazovalne misije, oblikovane na temelju memorandumov o soglasju s 13. julijem 1991, bo razširjeno, da bi lahko vključili spremljanje ustavitve ognja, za katero so se dogovorili 1. septembra 1991 v Beogradu, ko bo ta začel veljati.

1. Opazovalna misija bo opravljala ad hoc ocene in preiskave kršitev naslednjih elementov ustavitve ognja, ki jih je treba učinkovito uvesti, tako kot je bilo dogovorjeno med podpisnicami sporazuma o us-

tavitvi ognja 1. septembra 1991 v Beogradu:

- ustavev uporabe sile;
- vsi oboroženi sestavi in vse osebe, ki nosijo orožje, morajo brez odlašanja in brezpogojno ustaviti streljanje in vse dejavnosti, ki bi lahko sprožile oborožene spopade;
- vse sprte strani morajo takoj ustaviti vse nadaljnje premike, razen tistih, ki so potrebni za umik, da bi se izognili neposrednim stikom in se umaknili s trenutnih in prejšnjih položajev, na katerih je prihajalo do sovražnosti;
- sovražne sile, ki so v neposrednem stiku, je treba ločiti in umakniti na položaje, ki so zunaj dosega vsaj ročnega strelnega orožja;
- minometalce in drugo orožje bodo umaknili iz dosega sprtih sil;
- vse paravojaške sile (razen policije) in neregularne enote bodo razorožili in razpustili;
- demobilizirali bodo rezervni sestavi hrvaške nacionalne garde, JLA se bo vrnila v vojašnice, tako da ne prve in ne druga ne bi prejudicirali izvedbe opazovalnih dejavnosti, ki smo jih našli zgoraj.

2. Zato da bi zagotovile popoln in učinkovit nadzor ustavitve ognja, so se strani strinjale, da dejavnosti spremljanja izvajajo JLA in hrvaške oblasti ter predstavniki srbskega prebivalstva na Hrvaškem, vpletenega v sovražnosti. Po mnenju šefa opazovalne misije lahko člani opazovalne misije sodelujejo v omenjenih dejavnostih opazovanja vpletenih jugoslovanskih strani.

3. Vloga opazovalne misije bo spremljanje in poročanje o izvajanju elementov ustavitve ognja, ki so navedeni v členu 1, misija pa ne bo sodelovala v sami izvedbi teh elementov.

4. Gostiteljska stran bo strani, ki zahteva, zagotovila vse informacije in ponudila celovito sodelovanje, ki je nujno potrebno za uresničitev ciljev misije. Gostiteljska stran bo zato imenovala tudi oficirja za zvezo.

Člen 2 (trajanje)

1. Opazovalna misija bo svoje dejavnosti, opisane v členu 1, začela takoj, ko bo to mogoče in potem, ko bodo vse udeležene strani podpisale ta memorandum o soglasju in ko bo ustavitve ognja zares dosežena.

2. Opazovalna misija bo svoje dejavnosti končala 13. oktobra 1991. tri mesece po podpisu memorandumov o soglasju. Tuje opazovalke lahko od-

ločijo, da opazovalni misiji podaljšajo mandat.

Člen 3 (koordinacija)

1. Delovanje opazovalne misije bo povezoval koordinacijski center, ki bo ustanovljen v Zagrebu, opazovalna misija pa lahko ustanovi regionalni center (centre) za spremljanje, če bo to potrebno.

Člen 4 (status)

1. Gostiteljska stran bo odgovorna za popolno varstvo in varnost opazovalne misije ter njenih članov. Gostiteljska stran se zavezuje, da jamči za varnost osebja opazovalne misije in za izdajo natančnih ukazov, po katerih nobena enota ali posameznik ne sme streljati na misijo ali v njeni bližini.

2. Za uresničevanje svojih dejavnosti bo imela opazovalna misija in njeno osebje pa tudi vozila, plovila, letala in oprema - neomejeno svobodo gibanja na območju misije.

3. Opazovalna misija bo delovala samo na območjih, v katerih so dejavnosti spremljanja JLA, hrvaških oblasti in predstavnikov srbskega prebivalstva preverile učinkovito ustavitve ognja in obvestile opazovalno misijo, in potem, ko bo šef misije dobil od vseh gostiteljskih strani zagotovila o varnosti osebja opazovalne misije, ki jih bo ocenil kot primerna.

4. Pri izvedbi svojih aktivnosti bo osebje opazovalne misije na svojo zahtevo imelo spremstvo vodnika in prevajalca (razen v primeru, če vodnik ne bo hkrati tudi prevajalec), ki ga bo določila vsaj ena od gostiteljskih strani, v skladu z njenim področjem delovanja. Vodnik - prevajalec bo pomagal članom opazovalne misije pri opravljanju njihovih nalog.

5. Opazovalna misija bo imela zastavo ES na svojem koordinacijskem centru, na regionalnem centru (centrih) za spremljanje in v drugih prostorih, na vozilih, plovilih in tam kjer, bo odločil šef opazovalne misije.

6. Na vozilih, plovilih in letalih opazovalne misije bodo jasne oznake opazovalne misije, s katerimi bodo seznanjeni pristojni organi.

Člen 5 (sestava)

1. Osebje lahko imenujejo v opazovalno misijo tudi druge države, udeleženske KVSE, če se s tem strinjajo udeležene strani.

2. Osebje opazovalne misije bo v nadaljnjem besedilu imenovano opazovalci.

3. Opazovalce bodo imenovala vlade opazovalnih strani.

4. Za potrebe tega memorandumov o soglasju bodo število opazovalcev, omenjeno v memorandumu o soglasju s 13. julijem 1991 povečali na približno 200 članov. To število je mogoče spreminjati, če se tako dogovorijo udeležene strani.

5. Opazovalci se bodo vzdržali vseh dejavnosti ali postopkov, ki niso v skladu z nepristransko naravo njihovih dolžnosti.

6. Opazovalna misija lahko uporabi pomoč administrativnega in tehničnega osebja opazovalski strani, ki jo potrebuje. Člani administrativnega in tehnične skupine misije bodo imeli podoben status kot administrativno in tehnično osebje opazovalskih strani, zaposleno v veleposlaništvih.

7. Opazovalna misija lahko na kraju samem najame pomožno osebje, ki ga potrebuje. Na zahtevo šefa opazovalne misije bo gostiteljska stran opazovalni misiji olajšala najemanje lokalnega kvalificiranega osebja in pospešila proces tega najemanja. Pomožno osebje misije bo imelo podoben status kot lokalno najeto osebje velespolaništev.

Člen 6 (orožje in oblačila)

1. Opazovalci ne bodo nosili orožja.

2. Opazovalci bodo nosili civilno obleko.

Člen 7 (veriga odgovornosti)

1. Za delovanje opazovalne misije bo odgovoren šef opazovalne misije, ki bo državljani države članice ES, predsedstva sveta ES.

2. Šef opazovalne misije bo podajal redna poročila prek predsedstva sveta ES vsem gostiteljskim in opazovalnim stranem o dejavnostih in ugotovitvah opazovalne misije.

3. Predsedstvo sveta ES bo kar najhitreje obveščalo komite višjih funkcionarjev KVSE o dejavnostih opazovalne misije.

Člen 8 (potovanja in prevoz)

1. Vozil, polovil in letal opazovalne misije ne bo treba registrirati ali zanje idajati dovoljenj na območju dela misije pod pogojem, da imajo takšna vozila zavarovane tretje osebe.

2. Opazovalna misija lahko uporablja ceste, mostove, kanale in druge vode, pristanišča, objekte in letališča brez plačila dajatev, cestnin in pristojbin.

3. Na zahtevo opazovalne misije bodo gostiteljske strani zagotovile takšna vozila, ki bi bila potrebna za opravljanje nalog v primeru, če vozila opazovalske misije ne bi zadostovala. Gostiteljske strani bodo misiji dale na voljo lastna vozila, plovila in letala.

Člen 9 (komunikacije)

1. Osebje opazovalne misije bo imelo dostop do ustrezne telekomunikacijske opreme gostiteljev za potrebe svojega delovanja, vključno s komuniciranjem z diplomatskimi in konzularnimi predstavniki opazovalskih strani.

2. Osebje opazovalne misije bo imelo pravico do neomejenih komunikacij z lastnim radiom (vključno s satelitskim, premičnim in ročnim radiom), telefonom, telegrafom, faksimilom in drugimi sredstvi. Gostiteljske strani bodo v 24 urah od podpisa memorandumov o soglasju zagotovile frekvence, na katerih bo radio lahko oddajal.

Člen 10 (privilegiji in imuniteta)

1. Opazovalci bodo imeli med misijo privilegije in imuniteto diplomatskih uslužbencev v skladu z duhajsko konvencijo o diplomatskih odnosih.

2. Koordinacijski in regionalni center (centri) za spremljanje ter drugi objekti in vozila, plovila in letala misije bodo nedotakljivi.

3. Opazovalci bodo imeli privilegije in imuniteto, predvidene s tem členom zagotovljene:

- a) med misijo;
- b) kasneje, glede na opravljene postopke med misijo.

4. Gostiteljske strani se zavezujejo, da bodo šefu in članom misije olajšali prihod in odhod na območja, kjer bodo delovali. Predsedstvo sveta ES bo gostiteljem poslalo seznam članov misije. Osebje misije bo imelo svoje nacionalne osebne dokumente (potne liste) pa tudi dokazila, da so člani opazovalne misije.

5. Gostiteljske strani opazovalskim priznavajo pravico, da brez carine ali drugih omejitev uvoza pripeljejo vso opremo, material, zaloge in blago, ki je namenjeno izključno za uradno uporabo opazovalske misije. Vse to lahko ponovno izvozijo ali pa se kakorkoli drugače otresejo te opreme, če je ta še uporabna.

Člen 11

1. Gostiteljske strani se strinjajo, da opazovalni misiji brezplačno dobavljajo hrano in namestitve za osebje pa tudi pisarniške prostore. Udeležene strani bodo sprejele odločitve o drugih odredbah glede privilegijev in imunitete. Gmotno škodo, izgubo ali kršitev, ki bi jo pretrpel katerikoli izmed opazovalcev, bodo povrnila opazovalske strani, pri tem pa zahtevale odškodnino, ki jo bodo povrnila povzročitelji.

Tri milijarde lir za razvoj univerzitetnega študija in za znanstvene raziskave

TRST — Deželni odbor je po predlogu odbornika za izobraževanje in kulturo Silvana Antoninija Canterina nakazal 3 milijarde lir za razvoj univerzitetnega študija in znanstveno tehnoloških raziskav. Sredstva iz tega sklada bodo razdelili naslednjim ustanovam: univerzama v Trstu in Vidmu, konzorcijem za razvoj univerzitetnega študija v Trstu, Gorici in Vidmu, Mednarodnemu centru za mehanske vede v Vidmu, Konzorciju za pospeševanje

študija in raziskav pri inštitutih za fiziko v Trstu, Centru za promocijo študija in raziskav na področju biofizike in molekularne biologije v Trstu, Astronomskemu observatoriju v Trstu, Mednarodni visoki šoli za višje študije v Trstu (SISSA), Centru za teorično in aplikativno ekologijo v Gorici, Deželnemu meduniverzitetnemu centru za astrofiziko in kozmologijo ter Konzorciju za razvoj študija na področju magnetofluidike v Trstu.

V javni izjavi, ki jo je poslala tudi italijanskemu predsedniku Francescu Cossigi Unija Italijanov si prizadeva za mir in za nemoten razvoj lastne manjšine

REKA — Kot smo že poročali, je Italijanska unija izdala javno izjavo v zvezi z dramatičnimi razmerami na Hrvaškem in jo naslovila tudi Francescu Cossigi, Giulio Andreottiju in Gianniiju De Michelisu. V izjavi, ki sta jo podpisala predsednik izvršnega odbora UI Maurizio Tremul in predsednik njene skupščine Antonio Borme, je uvodoma rečeno, da dvigune italijanska narodnostna skupnost svoj glas proti nesmiselnim oboroženim spopadom, ki sejejo žrtve tudi med nedolžnim prebivalstvom. Sklicujoč se na

vrednote omike, lastnih tradicij in kulture mirnega in strpnega sožitja ob spoštovanju sočlovekovih pravic, se Unija Italijanov postavlja brezpogojno na stran tistih, ki obsojajo nasilje in orožje ter se borijo za mir in civilen dialog ob nasprotovanju vsakemu poskusu hegemoničnega vsiljevanja rešitev v brk volji, ki so jo demokratično izrazili posamezni narodi. Unija Italijanov izraža solidarnost z materami vojakov in poziva zveznega obrambnega ministra ter vrhovnega poveljnika Jugoslovanske armade, naj v vojaške ope-

racije ne vpletejo mladincev italijanske narodnosti. Unija se obrača na mednarodno skupnost, naj vsaj sedaj učinkovito nastopi za preprečitev hude nesreče, ki pretresa samo srce Evrope; Unija podpira deklaracijo Evropske skupnosti o jugoslovanski krizi, hkrati pa pozdravlja najnovejše stališče, ki ga je zavzel minister De Michelis do italijanske manjšine v Sloveniji in Hrvaški. V obrambo obstoja in razvoja te manjšine bo Unija nastopila pri vseh pristojnih vladnih forumih in političnih silah v Italiji.

Sanitetni material iz Milj v Hrvaško

KOPER — Na mejnem prehodu Škofije je delegacija Občine Milje, ki jo je vodil podžupan Claudio Mutton, izročila delegaciji Občine Koper, ki ji je načeloval predsednik Aurelio Juri, pošiljko sanitetnega materiala kot pomoč zaradi minule vojne v Sloveniji in pomoč hrvaškim občinam zaradi vojne, ki je še do nedelje divjala na Hrvaškem. Velik del opreme je tako prevzel tudi predstavnik Rdečega križa iz občine Buje, ki je imela v minulih dneh kar veliko opravka z begunci z vojnih območij.

B. Š.

Na včerajšnjem sestanku med odposlanstvom Slovenske skupnosti in zastopstvom krajevnih oblasti V Sežani so pretresli vprašanje o zaščiti Krasa

SEŽANA — Delegacija Slovenske skupnosti, v kateri so bili deželni svetovalec Bojan Brezigar, načelnik skupine SSk pri Kraški gorski skupnosti Martin Breclj in član izvršnega odbora KGS Josip Gruden, se je sešla v Sežani s predsednikom občinske skupščine Ivanom Vodopivcem in predsednikom občinskega odbora Iztokom Bandljem. Govor je bil o predlogu za zaščito in razvoj Krasa. Predstavniki SSk so obrazložili ustrezne priprave, ki se odvijajo tačas v FJK, in predlog o uresničitvi mednarodnega parka, za katerega se ogrevajo zlasti ambientalisti. SSk je naklonjena zaščiti Krasa, vendar pod pogojem, da bi zaščita vsebovala tudi možnost za razvoj celovitega teritorija in predvidevala izrecno spodbujanje tradicionalnih dejavnosti na Krasu. Ne samo, območje, na katerem naj bi nastal Kraški park, naseljujejo tudi

Slovenci, zato bi bilo treba strogo spoštovati njihove pravice, torej zagotoviti, da bi v sklopu dejavnosti znotraj parka slovenski jezik bil enakopraven z italijanskim. Nazadnje je zastopstvo SSk poudarilo, da bi morala morebitni Kraški park upravljati Kraška gorska skupnost, ki pač na najbolj reprezentativen način zastopa krajevno prebivalstvo. Predsednik Vodopivec pa je orisal dosedanje pobude v sežanski občini, ki previdevajo, da se pod pokroviteljstvom Unesca mednarodno zaščitijo Škocjanske jame, slovenski del Doline Glinščice in Štanjel, kjer se sicer takšne pobude niso obnesle, ker se je veliko ljudi od tam izselilo zaradi prestroгих vinkulacij. Zaenkrat — je naglasil Vodopivec — še nihče ni uradno predlagal Mednarodnega parka, a tudi sicer tega ne bi bilo mogoče uresničiti brez pristanka sežanske Občine.

Pred pristojnima komisijama Biasutti bo danes poročal o krizi v Jugoslaviji

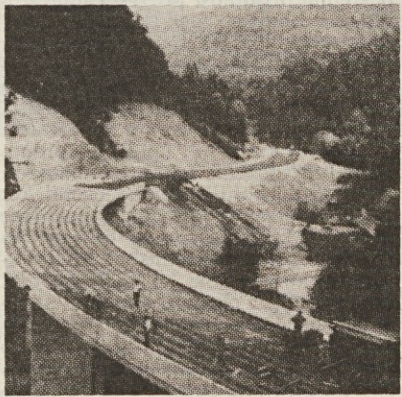
TRST — Danes ob 15. uri bosta skupaj zasedali deželni svetovalski komisiji za zadeve predsedstva oziroma za odnose s tujino, ki ju vodita Diego Carpenedo (KD) in Ugo Poli (DSL). Predsednik deželne vlade Adriano Biasutti jima bo poročal o položaju v Jugoslaviji in luči dogajanj v SZ in na evropskem vzhodu.

V Pordenonu se bo v soboto pričel 45. mednarodni sejem

PORDENON — Minister za javna dela Giovanni Prandini bo odprl v soboto 45. mednarodni vzorčni velesejem v Pordenonu. Na njem bo sodelovalo 500 razstavljalcev v zastopstvu 800 podjetij; okrog 80 bo tujih — iz Argentine, Avstrije, Madžarske, Češkoslovaške, Jugoslavije, Poljske, Indije, LRK, Peruja, Bolivije, Mehike in (prvič) Sev. Koreje, Mongolije ter SZ. Razstavni prostor bo obsegal 25.000 kv. m. pokrite površine in 45.000 kv. m na prostem. Razstavni izbor bo tradicionalen: pohištvo, električni gospodinski stroji, izdelki umetnostne obrti, stanovanjska oprema, jestvine, kmetijska mehanizacija, gradbeni stroji. Pordenonski velesejem je tudi priložnost za to, da se preveri, kako bje pulz gospodarstvu v tej pokrajini, sicer pa v vsej Furlaniji-Juljski krajini pa tudi v sosednih deželah. Skozi vseh devet dni (velesejem bo odprto do 15. septembra) bodo na sporedu številne obrobne prireditve, a med temi bo kar 15 gospodarskih zasedanj in strokovnih srečanj. Prireditelji računajo, da si bo ogledalo velesejem približno 150.000 obiskovalcev.

Trojanska Baba skoraj nared

TROJANE — Sredi tega meseca bo nared viadukt pri Trojanah, s tem pa bo konec prometnih zastojev, ki jih je povzročala doslej trojanska Baba. Velik del cestišča je že asfaltiran, v prihodnjih dneh bo treba asfaltirati samo še nadvoz in del cestnega dovoza s severne strani. Odsek Baba je dolg 1,4 kilometra in se bo nadaljeval s tretjim pasom trojanske ceste. Pozneje bodo izgradili še priključek na staro cesto do Celja v dolžini sto metrov, medtem pa se bo promet vseeno redno odvijal.

V Reziji posvetili novo cerkev

NJIVA (Rezija) — Avgust v Reziji teče v znamenju kulturnih prireditev, razvedrila in prijateljskih snidenj. V tem času se rezijanska skupnost, razkropljena po svetu, ponovno sreča na šmarni miši ali na večerih v okviru pobude Okno v bodočnost, pogostejše se slišijo citire in bunkule, živahnjeji je rezijanski ples. Živahno in veselo je bilo tudi letos. Še posebej velik praznik je bil v nedeljo, 18. avgusta, ko so v Njivi odprli in posvetili novo cerkev.

Njiva je ena od tistih vasi v rezijanski dolini, ki jo je potres najbolj prizadel; bila je zrušena skoro do tal, popotresna obnova pa se šele zdaj končuje. Cerkev je posvetil videmski nadškof Alfredo Battisti, kateremu je ključ izročil župan Luigi Paletti, ki je imel nagovor v rezijanski. Bogastvo jezikovne in kulturne tradicije je omenil tudi nadškof, ki je pozval Rezijane, naj ohranijo svojo identiteto.

(r. p.)

Vojno dogajanje v Sloveniji v očeh in besedi humoristov

LJUBLJANA — »Prvi povojni kabaret — Po bitki so vsi generali... zametni«. To je naslov nove zbadljivke Toneja Fornezija-Tofa in Moped show kvarteta, ki si jo je "izbrana" publika ogledala v ljubljanskih Križankah. Pobuda, ki je kakih 200 oseb tudi ob tako tragičnih dogodkih spravila v smeh, je sodila v prizadevanje priznanih slovenskih humoristov, da bi prispevali žrtvam vojne v Sloveniji. Kabaretni spored, ki je v bistvu srž radijskega programa Moped showa, je predstavil nekaj utrinkov iz vojnega in predvojnega časa, seveda ironično. Na kabaretnem srečanju je tekla beseda o zakloniščih, protiplinskih maskah, ujetih vojnih, tožbah, tiskovnih konferencah v Cankarjevem domu, vojnih reakcijah doma in v tujini in seveda tudi o zadnjih dogodkih v sami slovenski vladi, o ruskih pučih in kontrarevolucijah. Uro in četrt dolg spored je dosegel svoj cilj. Škoda le, da si je satirične poglede na vojne dogodke lahko ogledalo le manjše število oseb (prvi od dveh napovedanih večerov je odpadel zaradi slabega vremena). Sicer je možno, da se bodo kabaretniki kako pridružili goriškim šaljivcem-amaterjem na naslednjem Pajk's showu.

(R. Pavšič)

Na sliki (foto Pavšič) Moped show med povojnim kabaretom.

Na slovenski obali samo polovična turistična sezona

PORTOROŽ — Kar je, je, pravijo turistični delavci z morja. Kar so poželi, so poželi in zdaj bi vsaj približno že lahko izračunali, kako se bo izšla letošnja turistična letina. Splošna ocena je, da bo to v najboljšem primeru polovična turistična žetev. Tudi predsednik piranske občinske vlade je prepričan, da bodo v občini uspeli "nabrati" 700 tisoč turističnih prenočitev — slabo polovico od tistega, kar so sicer vajeni. To je pomembno tudi za občinski proračun, ki je v veliki meri odvisen od letine v tej najpomembnejši obmorski gospodarski panogi. In medtem ko na Gorenjskem trdijo, da je zaradi novega tečaja zdaj turistična taksa že kar prenizka, se obalni turistični delavci hujujejo in menijo, da je 19,5 dinarja turistične takse za domačega turista na noč že kar lep strošek, ker k temu dodajo še zavarovanje in mora vsak turist (negleda, ali je domač ali tuj) plačati po 23 dinarjev dnevno, štiričlanska družina torej skoraj sto dinarjev takse in zavarovanja na dan. To je bilo še posebej aktualno vprašanje zato, ker so imeli hoteli julija 94% domačih, avgusta pa kakih 88% domačih gostov, torej ravno obratno razmerje kot prejšnja leta. V portoroškem Hotelu Riviera je direktor Franc Ohujec izračunal, da je domači gost plačal polpenzion 550 dinarjev na dan, medtem ko so tuji turisti za isto storitev odšteli 1.000 dinarjev več. Če bi namesto domačih gostov

imeli tuje, bi v enem mesecu zaslužili vsaj 7,5 milijona dinarjev več samo pri penzionski porabi. In če bi bili to individualni tuji gostje (torej ne agencijski), bi bil zaslužek v enem mesecu vsaj 15 milijonov višji. Res pa je, ugotavljajo, da so domači turisti vsaj na nekaterih področjih izvenpenzijske porabe boljši turisti od tujih agencijskih gostov. Gostinci ob morju ugotavljajo, da so zaradi pretežno slovenskih gostov letos prodali veliko več pijač, predvsem piva. V Hotelih Riviera so izračunali, da v gostinskem delu ponudbe domači gostje popijejo celo za kakih 50% več kot tuji agencijski gostje, ki pa so tudi sicer znani kot skromni potrošniki. Druga prednost od individualnih gostov je ta, da so plačali takoj, z gotovino, medtem ko agencije poravnajo račune poldrugi mesec pa tudi dva kasneje.

Predvsem to poletje se je pokazalo, da Portorož (in tudi delavci v turizmu) niso najbolje pripravljene na individualne goste. Ne samo zaradi parkirnih mest, ki jih vztrajno primanjkuje. Kljub manjšemu turističnemu obisku so namreč letos avtomobili še bolj teptali zelenice in parkirali na vseh mogočih in nemogočih mestih — ker parkirišč ni. Upoštevati je treba dejstvo, da so Portorož zasnovali v realsocialističnih časih, ko je prvo violino igrala usmeritev masovnega, industrijskega turizma, zaradi česar so morali arhi-

tekti predvideti samo to možnost, da bodo turisti prihajali k morju kot sardine, stisnjeni v turistične avtobuse (najraje dvonadstropne). Tudi sicer je bilo na urejenih plažah in neurejenih delih obale, ki so poleti tudi priljubljena kopališča, videti precejšnjo gnečo ljudi, ki pa preprosto niso imeli možnosti porabiti kaj več denarja za pijačo, sladoled in drugo, kar sodi k poletju. In namesto, da bi vsem individualnim in enodnevnim gostom ponudili urejena, varovana parkirišča, jim te storitve raje niso zaračunali in jim zastoj "ponudili" zelenice, prašne ali blatne površine, kaos. Parkiranje je na vsakem koraku zastoj (le v Piranu je drugače). Vse tudi kaže, da se ob morju vse prepočasi prilagajajo zahtevam in željam gostov in da jih še taka kriza težko strežni. Resda so postali natakariji marsikje bolj prijazni in hitreje priskočijo k mizi, toda v enem od portoroških hotelov je notranja kontrola ugotovila, da nekateri natakariji še zmeraj računajo tudi kaj zase. Sledili so takoj disciplinski postopki in prekinitev delovnega razmerja, vendar se s tem odpuščeni delavci niso kar tako sprijaznili in so hoteli priklicati nazaj tiste lepe čase samoupravljanja, ko taka kraja gostov sploh ni bil velik greh in natakariji, ki se je prevečkrat očitno zmotil v svojo korist, ni bilo lahko odpustiti z dela. Druga slaba razvada je hrup. Mnogi direktorčki in šefi lokalčkov so prepričani, da brez hrupne glasbe

ne gre. Zdaj je Portorožanom prekipelo in piranskemu sodniku za prekrške so zaradi pretrano glasne glasbe ovadili Kulturni in kongresni center Portorož (Avditorij) in Hotel Riviera Portorož. Še zmeraj so sramežljivo in nekako ob strani skrite mnoge kulturne in umetniške vrednote, ki jih ob morju kar nekaj premorejo. Tako si v minulih tednih ni bilo mogoče ogledati Tartinijeve spominske sobe oziroma njegove zapuščine v tej sobi, vse preveč slikovitih cerkvic ob morju je zaklenjenih in obiskovalec ne ve, kako bi dobil skrbnika oziroma tistega, ki ima ključ... Skratka, kultura je šla to poletje bolj na dopust kot vsa prejšnja leta.

Zadnje dni se med portoroškimi hotelirji neuradno "šepeta", da bodo morda prišli "Amerikanci", tuji, ki imajo denar in bi radi vlagali v naš turizem. Takih govoric je bilo zmeraj veliko. Če drugega ne, vlivajo vsaj nekaj optimizma. Pomislimo samo, koliko časa se v piranski občini že pogovarjajo o prenovi starega portoroškega Hotela Palace! Po vseh zapletih in spletkah pa še danes nimajo pravega načrta za prenovu tega najstarejšega hotelskega objekta ob morju. Vsaj trije arhitekti so prepričani, da lahko ponudijo najboljše projekte. Vsak od teh pa ima seveda svoje zaščitnike. Preden bo prišel tuji kapital, bo še trajalo. Takrat pa si bo slovenski turizem vsaj za silo oddahnil.

BORIS ŠULIGOJ

V nedeljo zvečer padel zastor nad letošnjo Drago
Slovenija pred res velikimi izzivi
Kakšna usoda čaka novo državo?

(foto Križmančič)

Janko Prunk (Socialdemokratska stranka), Janez Podobnik (Kmečka zveza), Borut Pahor (Stranka demokratične prenovе), Tone Peršak (Slovenska demokra-

Minister za Slovence po svetu spregovoril o aktualnih problemih

Dular gost praznika SSK

ministru za Slovence po svetu Janezu Dularju. Že uvodoma je podčrtal svoj nadstržkarski pristop do poverjene naloge, vabilo na praznik pa ocenil kot dobro priložnost, da ponovno spregovori o tem. SSK je po njegovem mnenju v primerjavi z drugimi političnimi komponentami Slovencev v Italiji nekaj posebnega: zaradi svojega krajevnega značaja (ni kot ostale vezana na Rim) ima več možnosti za oblikovanje programov v interesu Slovencev v Italiji, kljub neštevilnosti pa je izziv političnim odločitvam drugih strank. SSK pa je po njegovih besedah tudi pripomogla k dozorevanju sil za demokratizacijo Slovenije, odtod posebna pozornost stranki. Minister je spregovoril o Sloveniji in izrazil upa-

O krajevni problematiki je spregovoril tajnik dolinske sekcije SSK Mahnič, ki je uvodoma izrazil podporo mladi republiki Sloveniji, pozorneje pa je obravnaval predvsem politično stanje v dolinski občini. Lanski pristop SSK v občinski odbor pomeni neposredno prisotnost pri reševanju problemov. Soglasje med strankami večine pa spodbuja k učinkovitemu delu za občane. Posebej je Mahnič omenil statut, v katerem so - v pričakovanju globalne zaštite - zagotovljene nekatere pravice slovenskemu prebivalcu. O statutih krajevnih uprav je spregovoril tudi deželni tajnik Jevnikar, ki je krajevno politično sliko ocenil kot nezadovoljivo za Slovence. Jevnikar je med drugim napovedal bližajoči sečas sekcijskih, pokrajinskih in deželnega kongresa SSK, ko bo treba tudi organizacijsko okrepiti stranko. Glede deželnega zakona za denarno podporo kulturnim dejavnostim je podčrtal, da je denar sicer potreben, a ni dovolj, potrebna je tudi pravna zaštita manjšine.

DAMIANA OTA

DAMIANA OTA

Sindikati policije o boju proti mafiji

Neva Lukeš

Sindikata LISICO v tej zvezi ostro obsoja izpuščanje obtožencev in obsojencev za tovrstne zločine iz zaporov v hišni pripor, in zahteva uvedbo izrednih zakonov za boj proti mafiji, ker je položaj, v katerem se nahaja italijanski Jug, izredno hud.

Slovenski minister za znanost Peter Tancig je na sobotnem predavanju dejal, da ima Slovenija med vsemi državami nekdanjega realsocializma najboljši izhodišni položaj, da je v njej že zdaj več znanja, kot ga je mogoče uporabiti. Tancig pričakuje, da bo slovenska vlada, v normaliziranih razmerah, posvetila večjo pozornost znanosti in tehnologiji. V obiskovalcih letošnje Drage pa bo nedvomno ostal največ v spominu poseg predsednika Hrvatske matice Vlada Gotovca. Bilo je to zelo briljantno predavanje uglednega razumnika, ki pa ne vidi nobenih perspektiv za miroljubno rešitev skrbno—hrvaških sporov.

S. T.

Župan Richetti posegel pri ministrskemu predsedniku Andreottiju Trst iz dneva v dan bolj zaskrbljen nad posledicami jugoslovanske krize

Tržaški župan Franco Richetti je znova opozoril rimsko vlado na izredno hude negativne posledice tragičnih jugoslovanskih dogajanj na tukajšnje gospodarske in družbeno tkivo. Župan se je tokrat neposredno obrnil na ministrskega predsednika Giulia Andreottija, naj vlada po svojih močeh pospeši odobritev zakonskega osnutka, ki zaradi jugoslovanske krize razbremeni tržaška podjetja in trgovinski sektor izplačila nekaterih davčnih in drugih finančnih obveznostih do države. Gre za vladni predlog, ki je bil že v začetku julija predložen parlamentu, dejanska razprava pa se še ni začela, kar vzbuja zaskrbljenost ne samo pri Richettiju, ampak tudi pri ostalih tržaških dejavnikih. Upati je, da bo do tega prišlo v prihodnjih dneh in da bo postopek čim hitreje stekel, saj uživa predlog, kolikor je dano vedeti, široko podporo vseh strank. Župan Richetti pa je vseeno izrazil zaskrbljenost predsedniku Andreottiju ter ga pozval, naj v prvi osebi sledi temu za Trst ter za njegovo ekonomsko stvarnost tako važnemu odloku.

Tržaški župan je predsedniku vlade izrazil tudi zaskrbljenost zaradi načrtovane postavitve meje

med Slovenijo in Hrvaško na reki Dragonji v Istri. Ta zamisel je, kot znano, naletela na široko neodobravanje v Furlaniji-Juljski krajini in tudi med italijansko narodno manjšino v Sloveniji ter na Hrvaškem, ki bi s to mejo bila razdeljena v dejansko dve ločeni skupnosti. Proti namestitvi meje je svojčas nastopil tudi predsednik deželne vlade Adriano Biasutti, iz Ljubljane pa so mu odgovorili, da bo meja predvsem simboličnega značaja ter da bodo z njo predvsem preprečili ilegalne prehode beguncev iz držav tretjega sveta, ki so namenjeni v Italijo.

Pokrajinsko vodstvo Demokratske stranke levice je včeraj razpravljalo o mednarodnem položaju in predvsem o zadnjih dogodkih v Jugoslaviji. O le-teh je pokrajinska tajnica Perla Lusa v izjavi za tisk naglasila, da postaja manifestacija, ki jo je za danes v Trstu sklicala enotna sindikalna federacija CGIL, CISL, UIL, pomembna predvsem v luči najnovejšega premirja, ki predstavlja kanček upanja za mir v sosedni republiki. Po njenem mnenju ima sedaj Trst veliko odgovornost: kako prispevati k utrditvi miru in iskanju rešitev za trajnejši mir na območju skupnosti Alpe-Jadran.

Demokratska stranka levice pristopa k pobudi enotne sindikalne zveze, da bi bila današnja manifestacija res močan izraz solidarnosti z jugoslovanskimi narodi in s tistimi silami, ki iščejo v Jugoslaviji in Evropi pot do trajnejšega miru. Ta manifestacija naj bi po mnenju Perle Luse tudi pomenila poziv Deželi Furlaniji-Juljski krajini in italijanski vladi, da bi se izkazali danes kot protagonisti v iskanju mirovne rešitve, jutri pa kot soudeleženci pri razvoju in rasti dežel, v katerih sedaj pojejo puške.

Po seji pokrajinskega vodstva DSL se bodo vodilni predstavniki tržaške federacije stranke srečali s poslancem Pierom Fassinom, ki je na vsedržavni ravni odgovoren za zunanje politična vprašanja. Na podlagi razprave in tega srečanja bo DSL v prihodnjih dneh pripravila srečanje z italijansko skupnostjo na Hrvaškem, vse te izkušnje pa naj bi tudi obogatile prispevek Demokratske stranke levice na Forumu levice dežel Alpe Jadran, ki bo 6. in 7. septembra v Ljubljani. Na tem sestanku, za katerega vlada precej pričakovanja, naj bi izdelali skupno strategijo mednarodne levice pri obravnavi posledic jugoslovanske krize.

Na sporedu skladbe Mozarta in Prokofjeva V petek prvi koncert nove Verdijeve sezone

Danes bo ob začetku nove koncertne sezone ponovno odprla blagajna tržaškega občinskega opernega gledališča Giuseppe Verdi. Prvi koncert bo v petek, 6. septembra, z začetkom ob 20.30. Na sporedu bodo Mozartova Missa brevis K 49 ter koncert za klavir in orkester in Klasična simfonija Sergeja Prokofjeva.

Omeniti velja, da bo Missa brevis, ki jo je Mozart napisal, ko je bil komaj 12 let star, tokrat prvič izvedena v tržaškem Verdiju, kar se tiče Prokofjeva, pa naj povemo, da bo tržaško operno gledališče v nastopajoči koncertni sezoni imelo na sporedu celoten cikel koncertov za klavir in orkester tega velikega ruskega skladatelja. Petkov koncert bodo ponovili v soboto. Dirigiral bo novi stalni dirigent Verdijevega orkestra, 26-letni Kitajec Lü Jia. Gre za mladega, a že zelo uveljavljenega glasbenika, ki je med drugim v tem poletju z velikim uspehom nastopal po Italiji, od Milana do Pompejev.

Za predprodajo vstopnic bo Verdijeva blagajna odprta po naslednjem urniku: od 9. do 12. ter od 16. do 19 ure v navadnih dneh, od 9. do 12. ter od 18. do 21. ure ure ob dnevih, ko so na sporedu koncerti.

Polkovnik Vincenzo Tripodi je novi komandant tržaških finančnih stražnikov

Polkovnik Vincenzo Tripodi je od včeraj novi komandant tržaških finančnih stražnikov. Prevzel je mesto polk. Luigijskega, ki je bil pred kratkim imenovan za načelnika beneško-tridentinskega poveljstva finančnih stražnikov, ki ima svoj sedež v Benetkah, pristojnosti pa nad deželama Venetom in Tridentinsko-Južno Tirol-

ska. Negro je poveljeval finančnim stražnikom štiri leta.

Danes pa bo prišlo tudi do zamenjave komandanta deželnega poveljstva finančnih stražnikov. Mesto generala Vita Guzzija bo prevzel general Sergio Cicogna, ki je doslej vodil videmski oddelek. Ministrstvo za finance je Guzzija imenovalo za načelnika inšpektorata finančnih stražnikov za vzhodno Italijo. Gre za zamenjavo, ki sodijo med običajne odločitve ministrstva. Isto se v teh dneh dogaja tudi v raznih oddelkih policije in notranjega ministrstva. Gre predvsem za kvestorje in za prefekte.

V tovarni VM bodo predstavili nov ladijski motor

Danes bodo v tovarni Velikih motorjev v Boljuncu pričeli uradni poskusi novega dizelskega motorja za ladje. Gre za ogromen motor tovarne New Sulzer, ki so ga prenovili in ga bodo odslej proizvajali za tržišče.

Na današnjem uradnem poizkusu bodo prisotni predstavniki dvanajstih držav. Gre vsekakor za pomembno dejanje, saj je tovarna Sulzer med vodilnimi na svetu pri proizvodnji velikih dizelskih motorjev. Izbira Trsta je simbolična in hkrati pomembna tudi v praktičnem smislu. Družba Fincantieri je namreč največja proizvajalka velikih dizelskih motorjev v Italiji. Za razvoj te dejavnosti je v zadnjih časih investirala 100 milijard lir. Pomemben del proizvodnje pa poteka v boljunski tovarni, kjer razpolagajo z visoko tehnologijo.

Predstavitve novega motorja, ki je izboljšana varianta svetovno znanega ladijskega motorja Sulzer, pomeni torej tudi sodelovanje med dvema družbama, ki sta v svojem sektorju izjemnega pomena.

Motor bodo predstavnikom različnih držav in tudi novinarjem predstavili ob 10.15. Gre vsekakor za dogodek, ki je ob slikovitosti (motor je velik kot palača), pomemben tudi na gospodarskem področju.

Pri Banih so imeli šagro pod kostanji, v Nabrežini praznik Sokola Sonce privabilo ljudi na šagre

Lepo sončno vreme je konec preteklega tedna »ogrelo« dva vaška praznika: šagro pod kostanji pri Banih in praznik Sokola v Nabrežini.

Pri Banih so se sonca še posebej veselili, saj so imeli v preteklih letih pri izvedbi šagre pod kostanji veliko smolo z vremenom: marsikje so zli jeziki že ironično jezikali, da so se Banovci »naročili na dež.«

No, letos se je vaški praznik, ki ga prireja Zadruga Ban v sodelovanju s KD Grad, iztekel v res najboljšem redu.

Osrednji dogodek šagre pod kostanji je bila nedeljska popoldanska »mantenjada«. Tako domačini pravijo staremu običaju, po katerem parterji in parterce v ljudskih nošah obhodijo vas v spremstvu

godbe za nabiranje prispevkov. Tokrat so domače parterje in parterce »okrepili« še nekateri gostje iz bližnjih vasi, za veselo počutje pa je poskrbela trebenska godba na pihala Viktor Parma. Med obhodom jih je naš fotograf Mario Magajna »prestregel« prav pred hišo Marije Špeljančeve, ki je ena najstarejših hiš pri Banih nasploh. Tu so se parterji in parterce razmestili na baladur in po kamnitem stopnišču ter se rade volje nastavili fotografskemu aparatu za spominski posnetek.

Po obhodu vasi so se parterji in parterce zbrali na prireditvenem prostoru, kjer so ob spremljavi ansambla Kraški kvintet zaplesali prvo partido treh plesov; šele zatem so se lahko na plesišču zavrteli še drugi udeleženci dobro obiskane in letos zelo uspešne šagre pod kostanji.

Tudi v Nabrežini, na prazniku, ki ga je domače športno društvo Sokol priredilo ob 25. obletnici ustanovitve, se je v soboto in v nedeljo zbralo zelo veliko obiskovalcev. Čeprav je večerni hlad že naznanjal skorajšnji odhod poletja, pa sta ansambel Happy day v soboto in California v nedeljo, s svojimi skladbami poskrbela za »ogrevanje« mladih in manj mladih, ki so se zavrteli na društvenem igrišču ŠD Sokol.

† Dne 2. t. m. nas je po dolgi bolezni zapustil

Benedetto Gregori

Pogreb bo jutri, 4. t. m., ob 12.15 iz mrtvašnice glavne bolnišnice naravnost v cerkev v Bazovici.

Žalostno vest sporočajo žena Olga, sin Walter, sestra Marija, brat Francesco z ženo, tašča Giuseppina ter vso sorodstvo

Bazovica, 3. septembra 1991
(Pogrebno podjetje - Ul. Zonta 3)

† 31. avgusta je v Zagrebu preminil naš dragi brat in stric

Pepi Dovšak

Žalostno vest sporočajo sestra Mimi in nečaki z družinami

Križ, Zagreb, Šoštanj, Ljubljana, Buenos Aires, 3. septembra 1991

3.9.1987

3.9.1991

Minila so štiri leta, odkar nas je zapustil naš nepozabni

Stanko Požar

Z ljubeznijo se ga spominjajo

žena Sonja ter sinova Alex in Sergij z družinama

Trst, 3. septembra 1991

Nesrečnica se ni mogla izogniti ognju, ker je bila paralizirana Priletna ženska umrla v požaru

Priletna ženska je v nedeljo popoldne zgorela v požaru, ki je zajel njeno stanovanje. Ženska je bila paralizirana že več let in se ni mogla izogniti ognjenim zubljem.

Tragedija se je pripetila v nedeljo, ob 18.30 v Drevoredu XX. septembra. V stanovanju v četrtem nadstropju hišne številke 33, v katerem stanuje družina Skarabot, se je nenadoma razvel posedi. Ognja so se najprej zavedli sosed, ki stanujejo v tretjem nadstropju, pod stanovanjem Skarabotovih. Takoj so poklicali gasilce in karabinjerje iz Ul. Cologna. Kljub hitremu posegu obojih pa za žensko, 75-letno Mario Skarabot ni bilo več pomoči.

Ženska je bila ob izbruhu požara sama v stanovanju: ležala je na postelji, kjer je — potem ko je ostala paralizirana — prebivala vsa

Maria Skarabot

zadnja leta. Njene hčere, 36-letne Gabrielle in 15-letne vnukinje Tee, ki sta stanovali z njo, ni bilo

v stanovanju. Skarabotova si sama ni mogla pomagati in je umrla v ognjenih zubljih. Zatem je ogenj toliko poškodoval strop, da se je sesul prav na posteljo nesrečnice.

Tam so gasilci in karabinjerji našli njene uboge ostanke. Gasilci so pridrveli na kraj s štirimi ekipami (vsega 20 moških): s pomočjo avtomobilskih lestev so se povzpeli do okna v četrtem nadstropju, ki gleda na bližnjo Ul. Brunner, razbili šipo in si s plinskimi maskami na obrazu med gostim dimom utrli pot v stanovanje. Ogenj je povsem uničil pohištvo, poškodoval zidove. Gasilci do včeraj niso še točno pojasnili vzrokov nesreče. Po njihovem menju sta možni dve hipotezi: da je požar zanetil kratek stik, ali pa da so se ognjeni zublji razplamteli iz cigaretnega ogorka.

Zapis o uspelem taboru volčičev ki je bil v Selah na Koroškem

Razigrani in navdušeni volčiči in veverice so v ponedeljek, 12. avgusta zapustili travnik v Selah na Koroškem, kjer so taborili. Tako se je zaključil še zadnji tabor Slovenske zamejske skavtske organizacije. Najmlajšim je načelovala Katja Superina, na taboru pa je bil tudi diakon Martin z Dolenjske.

Tabor je vsestransko uspel, saj se ga je udeležilo 43 otrok, s katerimi voditelji niso imeli velikih težav. K temu je pripomoglo tudi lepo vreme, ki je omogočilo nemoten potek pograma. Tako so se lahko vsi volčiči in veverice popolnoma vključili v življenje tabora in vsak dan so v naravi doživeli kaj novega. Letos so se šestorice pomenovale po drevesih, ki so rasla v bližini; imeli smo hraste, kostanje, lipe, bežeg, borovce in vrbe.

Nekateri so letos prvič prespali pod šotorom, prvič so se jutraj umivali v mrzli reki in prvič sedeli pri večernem tabornem ognju; prav gotovo jim bo to ostalo v lepem spominu.

Začrtan program je bilo mogoče v celoti izpeljati, saj so udeleženci poprijeli za vsako delo in bili navdušeni nad igrami in za vsak predlog voditeljev. Tako so se na taboru zvrstili priprava na dan obiskov s kratko dramatizacijo življenja Baden Powell-a, ustanovitelj skavtizma, ogled okolice, dan izražanja s sestavljanjem tabornega časopisa in miniature tabora, športni dan, poldnevna igra »lov na lisico«, pohod do koče pod Košuto, nočno iskanje zaklada Kralja Matjaža ter celodnevni izlet v celovški Minimundus in živalski vrt, kjer so živali na svobodi. Zadnje dni so bile na vrsti igre z vodo (s tako imenovanim »obliva-

njem« pa so se volčiči in veverice itak zabavali vsak dan ob uri počitka) ter podiranje večjih zgradb (jambor, vhod) in šotorov.

Na dan odhoda smo imeli še nagajevanje, na katerem so vse šestorice dobile svoje priznanje, porvourvščeni pa še pokal za najboljši uspeh pri skupnem točkovanju. Po Pesmi slovesa smo sklenili verigo prijateljstva, ki je nastajala skozi vseh deset dni tabornega življenja. Štiriurna vožnja proti domu je bila še zadnja priložnost za nekaj pesmi, ob prihodu pa je vsak htel pripovedovati staršem dogodivščine s tabora.

Kmalu bomo začeli novo skavtsko leto s srečanji, tedenskimi sestanki in izleti. Seveda čakamo tudi tiste, ki bi se nam želeli pridružiti. Upamo, da bomo letos pridobili še kakšnega volčiča in veverico in da bomo vedno hodili na tabor v tako lepi družbi.

Dobrosrčni galeb

Odbor za proslavo bazoviških žrtev

obvešča, da bo

V PETEK, 6. t. m., ob 17. uri
spominska svečanost na pokopališču pri Sv. Ani

V NEDELJO, 8. t. m., ob 15. uri
proslava pri Bazoviškem spomeniku

gledališča

Gledališče Verdi

Jesenska simfonična sezona 1991

V petek, 6. septembra, ob 20.30 (red A) otvoritveni koncert letošnje simfonične sezone. Pod vodstvom Lü Jia bosta nastopila orkester in zbor Gledališča Verdi. Na sporedu Mozart in Prokofiev.

Predprodaja vstopnic od danes, 3. t. m., pri blagajni gledališča Verdi, od 9. do 12. in od 16. do 19. ure. Na dan koncerta bo blagajna odprta od 9. do 12. ure in od 18. do 21. ure.

kino

ARENA ARISTON (poletni kino) - 21.00 *Labirinto di passioni* r. Pedro Almodovar, i. Cecilia Roth.

EXCELSIOR - Zaprt. Jutri 19.00, 22.15 *Un bacio prima di morire*, r. James Dearden, □

EXCELSIOR AZZURRA - Zaprt. Jutri 18.45, 22.00 *Teneramente in tre*, i. John Travolta.

NAZIONALE I - 16.00, 22.15 *Tartarughe Ninja 2 - Il segreto di Ooze*.

NAZIONALE II - 16.30, 22.15 *I ragazzi degli anni '50*.

NAZIONALE III - 16.30, 22.15 *Pentagram, la porta dell'inferno*, i. Lou Diamond Phillips.

NAZIONALE IV - 15.45, 21.30 *Balla coi lupi*, r-i. Kevin Costner.

GRATTACIELO - 17.10, 22.15 *Robin Hood*, i. Patrick Bergin, Uma Thurman.

MIGNON - Zaprt.

LJUDSKI VRT - 21.15 *Uno sconosciuto alla porta*.

EDEN - 15.30, 22.10 *Erika l'animale da letto*, porn., □□

CAPITOL - 17.00, 22.10 *Io e zio Buck*, i. John Candy.

LUMIERE - 18.00, 20.00, 22.15 *Rosencrantz e Guildenstern sono morti*, r. Tom Stoppard, i. Gary Oldman, Rim Roth, Richard Dreyfuss.

ALCIONE - Zaprt.

RADIO - 15.30, 21.30 *Sui marciapiedi di New York*, porn., □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

izleti

Zveza upokojencev CGIL iz Nabrežne organizira ob priliki praznika grozda izlet v VO (Colli Euganei) v nedeljo, 15. septembra. Za informacije tel. št. 200036 ob uradnih urah.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

RUZANTE

MOSCHETA

Režija Boris Kobal

PREDSTAVE NA PROSTEM

v četrtek, 5. t. m., ob 20.30 ZGONIK - igrišče pod županstvom
v petek, 6. t. m., ob 20.30 - PREBENEG - v parku
v soboto, 7. t. m., ob 20.30 - BAZOVICA - Gospodarska zadruga
v nedeljo, 8. t. m., ob 20.30 - PROSEK - Kulturni dom

NASVIDENJE POČITNICE

in SAZGO

ZGONIK 7. in 8. september

SPORED: V SOBOTO ples z ansamblom HAPPY DAY
ob 22. uri koncert kantavtorja F. BLAŠKOVIČA "MENS SANA
IN MALVASIA ISTRIANA"
V NEDELJO ples z ansamblom CALIFORNIA

Slovenski deželni zavod za poklicno izobraževanje

prireja v šolskem letu 1991/92 v Trstu naslednje tečaje:

1. za dodeljene uradniškemu delu - 1. letnik (1200 ur)
2. za uradnike uvožno-izvoznega podjetja - 2. letnik (1200 ur)
3. za oblikovalce kraške umetnostne obrti (les, kamen, kovina) - 1. letnik (1200 ur)
4. strokovni master za upravljanje podjetij - pogoj za vpis opravljena višja srednja šola (500 ur - vključena delovna praksa v podjetjih)
5. strojepisja z videotipkanjem (150 ur)
6. osnovne informatike - MS DOS (60 ur)
7. Word processing - tečaj urejevanja besedil (60 ur)
8. za uporabo programa Data base (60 ur)
9. začetniški tečaj italijanščine (60 ur)
10. za vzdrževalce parkov, vrtov in zelenih površin (120 ur)

Vpisovanje in podrobnejše informacije do 20. septembra t.l. na sedežu Zavoda, Ul. Ginnastica 72 - tel. 577941 vsak dan (razen sobote) od 9. do 13. ure.

Danes praznuje svoj 80. rojstni dan
ANGEL VELJAK

Iskreno mu čestitajo ter mu želijo,
da bi čimprej okreval

hči Vilma z Armandom, sin Livio
z Mirando, Draga, vnuki
Roberto s Paolo, Erika z Igorjem
in Dimitri.

razstave

V TK galeriji je na ogled skupinska poletna razstava s posebnimi popusti.

Na sedežu letovišcarske ustanove v Miljah je na ogled razstava izdelkov, ki so jih pripravile udeleženske tečaja ENCIP za slikarstvo pod vodstvom Gabry Benci. Prvič razstavljajo Daniela Coga, Patrizia Del Fabbro, Patrizia Iacono, Elena Marcusa, Editta Tagliarini in Marina Zullich. Razstava bo odprta do 12. t. m., ob delavnih od 10. do 13. ure.

Na sedežu letovišcarske ustanove v Sesljanu bo do 10. septembra odprta razstava furlanskega slikarja ERMANNA ROSSIA. Urnik: od 9. do 13. ure.

V galeriji Juliet's Room v Ul. della Guardia bo do 13. septembra, od 18. do 21. ure, na ogled razstava DOMENICA BONIELLA.

V Devinu je odprta razstava izdelkov VI. tečaja slikarstva, ki ga je organiziral Nino Perizzi. Razstava bo na ogled do 12. septembra.

V občinski razstavni dvorani v Miljah je na ogled skupinska razstava Giuliana Babudra, Giannija Bacchetti, Giuliane Balbi, Rada Jagodisa, Marinelle Perosa in Alberta Rocca.

V galeriji Bernini - Ul. Bernini 4 (Trg Sansovino) bo od 9. do 19. t. m. razstavljala svoja dela slikar Giacomo CIRAMI.

šolske vesti

Glasbena matica - Trst obvešča, da vpisuje nove gojence za šolsko leto 1991/92 do vključno srede, 11. septembra od 9. do 12. ure v Ul. Manna 29, tel. 418605. Popravni izpiti iz teorije in solfeggia bodo v torek, 10. t. m., ob 15. uri. Vpisovanje - podružnica Nabrežina v torek, 10. t. m., od 17. do 18. ure ter v podružnico Boljunec v sredo, 11., od 17. do 19. ure.

Berite

»Novi Matajur«

menjalnica

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar	1303,050	1260.—
Nemška marka	746,360	740.—
Francoski frank	219,750	216.—
Holandski florint	662,700	655.—
Belgijski frank	36,282	36.—
Funt sterling	2194,850	2170.—
Irski sterling	1997,000	1970.—
Danska krona	193,460	190.—
Grška drachma	6,761	6,20
Kanadski dolar	1141,600	1090.—

včeraj - danes

Danes, TOREK, 3. septembra 1991
GREGOR

Sonce vzide ob 6.28 in zatone ob 19.41
- Dolžina dneva 13.13 - Luna vzide ob 1.00 in zatone ob 16.27.

Jutri, SREDA, 4. septembra 1991
ROZALIJA

PLIMOVANJE DANES: ob 0.32 najnižja -32 cm, ob 8.14 najvišja 16 cm, ob 12.59 najnižja 3 cm, ob 18.17 najvišja 22 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 25,6 stopinje, zračni tlak 1024 mb narašča, veter severovzhodnik 8 km na uro, vlaga 42-odstotna, nebo rahlo pooblačeno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 22 stopinj.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Dorian Zanon, Alberto Vogrig, Marco Lubiana, Veronica Marchesan, Veronica Rustignoli, Elia Zupin, Lisa Lombardo.

UMRLI SO: 81-letni Aldo Sever, 71-letna Maria Gamberi, 54-letni Giovanni Bensi, 92-letna Carolina Furlani, 85-letni Cesare Cosulich, 73-letni Mario Petti, 79-letni Luciano Paduan, 62-letna Elena Mandich, 80-letna Aurora Flego, 87-letna Olga Opara, 83-letni Duilio De Grassi.

SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 2.,
do sobote, 7. septembra 1991
Normalen urnik lekarn: 8.30 - 13.00
in 16.00 - 19.30

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00

Largo Sonnino 4 (tel. 726835), Ul. Alpi Giulie 2 (tel. 828428), Milje - Mazzinijev drevored 1 (tel. 271124).

SESLJAN (tel. 414068) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Lekarne odprte od 19.30 do 20.30

Largo Sonnino 4, Ul. Alpi Giulie 2, Trg S. Giovanni 5, Milje - Mazzinijev drevored 1.

SESLJAN (tel. 414068) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30 - Trg S. Giovanni 5 (tel. 631304).

ZA DOSTAVLJANJE ZDRAVIL
NA DOM TEL. 350505

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Japonski jen	9,528	9,25
Švicarski frank	854,400	848.—
Avstrijski šiling	106,074	104,50
Norveška krona	191,070	188.—
Švedska krona	205,640	202.—
Portugalski eskudo	8,718	8.—
Španska peseta	11,993	11,30
Avstralski dolar	1022,150	960.—
Jugoslov. dinar	—	27.—
ECU	1533,100	—

mali oglasi

Trst - Ul. Baiaumonti 3 - Tel. 820766

POHIŠTVO IN OPREMA

OSMICO je odprl Jožko Colja, Samatorca 21.

OSMICA je odprta v Borštu pri Zaharju. OSMICO je odprl Emil Purič v Repnu št. 15.

OSMICO je odprl Živec v Koludrovci. OSMICO je odprl Igor Slavec v Dolini št. 98.

CVETLIČARNA ANGELA iz Boljunca obvešča cenjene stranke, da je zopet prišla delovati po običajnem urniku. UNIVERZITETNA ŠTUDENTKA nudi

lekcijske iz angleščine. Tel. 948080. DVOPOSTELJNO sobo s souporabo kuhinje in kopalnice oddam v Barkovljah od septembra do junija. Tel. 273681 od 14. do 16. ure.

KUPIM drva za ogrevanje. Tel. št. 228766.

PRODAM novo dirkalno kolo po ugodni ceni. Tel. 225742.

PRODAM seat Ibiza 1200, rdeče barve, avgust '89. Cena po dogovoru. Tel. (040) 822877.

PRODAM črn klavir za 600.000 lir. Tel. 228766.

PRODAM jardnico H800 Jezequel 116, letnik '87, m 8x3, poliester sendrič, termauto, šest ležišč, WC, sedem jader, tomos 4,5 Hp, zmagovalac mnogih regat severnega Jadrana, privez Portorož. Tel. (003861) 216227.

PRODAM 126 personal, temno plave barve, v dobrem stanju. Tel. 827130 v večernih urah.

PRODAM še nedokončano novo hišo z 900 kv. m vrta v okolici Milj. Tel. 228390.

IZGUBILA sem zlato ogrlico v Dolini v bližini društvene gostilne. Najditelj dobi nagrado. Tel. 228390.

prispevki

Ob 1. obletnici smrti Helene Stegel vd.Folchi daruje hči Anamarija z družino 50.000 lir za Sklad Mitje Čuka.

Ob 1. obletnici smrti drugega brata Vittoria Desca daruje z daljne Avstralije sestra Danila z družino 100.000 lir za Sklad Mitje Čuka.

V isti namen daruje hči Deana z družino 100.000 lir za Sklad Mitje Čuka.

Namesto cvetja na grob tete Evgenije Križman darujeta Božica in Milko 100.000 lir za Sklad Mitje Čuka.

Namesto cvetja na grob Ane Bogatec, mame kolegice Marice, darujeta Srečka in Zmaga 50.000 lir za MePZ Sv. Jerneje Opčine.

N.N. daruje 500.000 lir za odkup sedeža Sklada Mitje Čuka.

V spomin na Borisa Puntarja darujeta Anica in Srečko Orel 30.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB na Proseku.

V spomin na pok. Marijo Ražem (Čoto-v) darujeta Silko in Marija 25.000 lir za Bazoviški dom in 25.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Bazovici.

V spomin na pok. Ido Bukavec in Borisa Puntarja darujeta Marija in Dragica Majovski 50.000 lir za popravilo cerkve.

V spomin na pokojno teto Sofijo Semolič-Prassel daruje Claudio Riegar z družino 50.000 lir za Sklad Mitje Čuka in 50.000 lir za SKD Tabor.

V spomin na Danila Šmida daruje Vanja Turina 20.000 lir za Društvo slovenskih upokojencev.

Ob 30. obletnici smrti drugega moža in očeta Milana Bukavca darujejo žena Anica ter sinova Marjan in Vojko z družinama 50.000 lir za Godbeno društvo Prosek.

V spomin na Borisa Puntarja darujeta Anica in Vojko 20.000 lir za Godbeno društvo Prosek.

V spomin na Ido Bukavec darujeta Miranda in Renato Blason 20.000 lir za Godbeno društvo Prosek.

V spomin na nono Julijo darujeta Milka in Neda Cijak 20.000 lir za ŽPZ Prosek-Kontovel.

Ob Taboru '91 prispevata Vida Grgič 10.000 lir za SKD Tabor in V.T. 200.000 lir za Knjižnico Pinko Tomažič in tovarši.

V spomin na Borisa Puntarja in Ido Bukavec daruje Josip Verša 20.000 lir za ŠD Primorje.

V spomin na Ido Bukavec darujeta družini Škabar in Zaccaria 40.000 lir za ŠD Primorje.

V spomin na Borisa Puntarja daruje Berta Prašelj 20.000 lir za ŠD Primorje.

V spomin na Ivana Rupla in Ido Bukavec daruje Marija Sardoč 20.000 lir za ŠD Primorje.

Ob obletnici smrti moža Cveta daruje Mira Hrovatin 50.000 lir za SKD Tabor in 50.000 lir za Sklad Mitje Čuka.

V spomin na Iva Gorkiča daruje Mira Hrovatin 20.000 lir za vzdrževanje spomenika NOB na Opčinah.

V spomin na drugega Slavka Pirjevca darujeta žena Iva, brat Karlo in Milena 50.000 lir za MPZ Vasilij Mirk.

V spomin na ljubljeno mamo Stanislavo Žudich daruje hči Meri z družino 100.000 lir za zgoščenico cerkev.

V spomin na Ano Bogatec daruje Mili z družino 25.000 lir za MPZ Vesna in 25.000 lir za LPZ Vesna.

Namesto cvetja na grob Marije Sedmak vd. Settimo daruje družina Siega 50.000 lir za Sklad Mitje Čuka.

V spomin na nono Ido Čotič vd. Bukavec darujeta Paulo in Nataša 150.000 lir za ŠD Kontovel.

V spomin na Borisa Puntarja darujeta Mario in Marija Černjava 30.000 lir za KD Prosek-Kontovel.

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Tel.: Sedež 040/67001
Agencija Domjo 831-131
Agencija Rojan 411-611
Filiala Cedad 0432/730-314

Na 47. filmskem festivalu v Benetkah

Danes začetek predstav

BENETKE - V Benetkah bodo danes odprli 47. beneški filmski festival. Nedvomno gre za najbolj znan in odmeven filmski festival v Italiji in enega najbolj znanih v svetu, čeprav je Cannes v zadnjih letih prevzel vsaj na področju filmskih festivalov vodilno vlogo. Toda Benetke se tokrat nameravajo kar pošteno oddolžiti francoskemu tekmečku s kvaliteto ponudbo. In prireditelji z zadovoljstvom poudarjajo, da je francoski dnevnik Liberation v svoji filmski prilogi med drugim zapisal, da bo letošnji Cannes samo »ljubka šala«, če bodo Benetke res ponudile to, kar obljubljajo.

Na Lidu v Benetkah je od nedelje že vse pripravljeno za današnje otvoritveno predstavo in v zadnjih urah se je razblinila tudi polemika s Celentanom, ki bi bila lahko zastrupila otvoritveno ozračje. Znani italijanski popevkar je odpovedal svojo prisotnost in tako preprečil zaostritev odnosov med tistimi, ki bi bili želeli njegovo prisotnost na zadnjem slavnostnem večeru, ko podeljujejo nagrade, ter tistimi, ki ga niso hoteli.

Mimo primera Celentano, ki je bolj razburjal organizatorje, kot pa kritike ali publiko, so prireditelji filmskega festivala posredovali nekaj podatkov, ki pričajo o odmevnosti prireditve. Po doslej znanih podatkih se je za festival akreditiralo 1.600 domačih in tujih novinarjev. V petih dvoranah, kjer bodo predvajali filme, je 3.750 sedežev, kdor bi si hotel ogledati vseh 87 napovedanih fil-

mov bi moral pred velikim ekranom presedeti 95 ur.

Prvi projekciji na festivalu bosta danes, ko bodo predstavili filma Geoffreya Reggia Anima mundi in Luca Bessona Atlantis. Takoj po projekcijah pa bo prvi mondeni dogodek in sicer koktajl v hotelu Excelsior. Otvoritveni dan bo neke vrste generalka za ves festival še zlasti pa za zaključni večer na Trgu sv. Marka, ki ga bodo prenašala v neposrednem televizijskem prenosu po vsem svetu.

Dokaz mondenosti in odmevnosti festivala pa so, poleg seveda novinarjev, tudi filmski in televizijski zvezdniki. Tako so v benetke napovedali svoj prihod Ricky Tognazzi, John Boorman, Gian Maria Volontè, Peter Greenway, Michel Piccoli, Vittorio Mezzogiorno, Jean Luc Goddard in Philippe Noiret pa tudi znani alpinist Reinhold Messner, ki je Herzogu pomagal pri snemanju njegovega novega filma v gorah Patagonie.

Zvezdnike, predvsem pa privarjane in druge goste s težavo pričakujejo turistični delavci na Lidu, ki upajo, da bodo na ta način v festivalnem času popravili dokaj medlu turistično sezono.

Beneški filmski Bienale je pripravil letos gostom nekaj novosti. Arena, ki je bila končno pokrita in preimenovana v »Palagalileo«, bo letos nudila obiskovalcem znatno večji užitek, saj so sedeži boljši, pripravljena je bila klimatizacija in tudi zvok ne bo več tako odmeval kot v prejšnjih letih. Prireditelji so organizirali

tudi predprodajo vstopnic, ki jih je mogoče kupiti tudi v ostalih italijanskih mestih in ne samo v Benetkah, poskrbljeno je bilo za prehrano.

Med novinarji, ki so se prijavili, je največ seveda italijanskih (med njimi je veliko kritikov iz krajevnih časopisov), zelo številno je predstavništvo nemških, francoskih in britanskih časnikov. Navzlic krizi bo prisotnih kar precej jugoslovanskih novinarjev, svojo prisotnost so zajamčili tudi časniki iz vzhodnoevropskih držav.

Predsednik beneškega Bienala Paolo Portoghesi je za uvod v katalog letošnjega filmskega festivala zapisal, da so se o letošnjem programu pohvalno izrazili vsi, kar je dokaz, da je bilo opravljeno veliko delo. Dejstvo pa, da so številni avtorji sprejeli vabilo, in tolmačijo prisotnost na festivalu kot preizkus za njihovo ustvarjalnost, dokazuje življenjskost festivala, obenem pa tudi ugled direktorja festivala Biraghija, ki je privabil tolikšno število ustvarjalcev.

Guglielmo Biraghi pa je s svoje strani poudaril, da letos sodeluje na festivalu res veliko število uveljavljenih režiserjev, poleg njih pa tudi nekaj mladih. Po njegovi oceni pa do celoten festivalski spored, tako v tekmovalnem delu kot v ostalih prireditvah, vzbudil veliko zanimanje.

Do tu napovedi in ocene. Od danes pa bo morala Bienala res dokazati, ali bo z letošnjim programom zasenčila Cannes in si pridobila nov ugled in odmevnost.

Uspešna poletna operna sezona v Areni: več kot 500 tisoč gledalcev

VERONA - Nad 550 tisoč gledalcev na 43 večerih in skupni inkaso 23 milijard lir. To so temeljni podatki letošnjega 69. festivala v veronski Areni, ki se je začel 3. julija in končal v nedeljo. V poprečju je bilo na vsakem večeru v Areni 12.804 gledalcev na 16.000 razpoložljivih prostorov.

Na letošnjem festivalu so imeli na sporedu tri opere in sicer Rigoletto, Nabucco in Turandot ter balet Romeo in Julija. Največ gledalcev je privabila postavitev Nabucca, ki je imel na 12 ponovitvah skupno 207.469 gledalcev z 8 milijardami lir inkasa. Rigolettu je sledilo skupno 178.734 gledalcev, medtem ko si je opero Turandot ogledalo 126.229 gledalcev, balet pa 33.512 gledalcev.

Ravnatelj Arene Maurizio Pullica je v pogovoru z novinarji poudaril, da je Arena potrdila svoj sloves in se uveljavila kot največje in najbolj obiskano italijansko operno gledališče. Dodal pa je vsekakor, da namerava gledališko vodstvo za prihodnja leta ponuditi marsikatero novost in krepko prenoviti repertoar, ker le kvaliteta lahko ohrani Areni sedanji sloves in obisk.

Po poletni sezoni se ansambel Arene pripravlja na gostovanje na Japonskem z opero Turandot, obenem pa so v teku priprave za zimsko sezono v gledališču Filharmonije in za prihodnjo poletno sezono, ki se bo začela z Verdijevim Don Carlom. Na sporedu bodo še Puccinijeva Bohema, Verdijeva Aida, balet Carmina Burana in simfonični koncert posvečen Rossiniju.

Rai in Fininvest merita moči z neposrednimi prenosi tekem

RIM - Televizijska oddaja Domenica sprint na drugi mreži Rai je bila v nedeljo najbolj gledana italijanska televizijska športna oddaja. Sledilo ji je nekaj nad pet milijonov gledalcev.

Tako izhaja iz podatkov, ki jih je objavila služba Auditel, ki meri gledanost italijanskih televizijskih oddaj. Podatek je zanimiv, ker je nedelja z začetkom italijanskega nogometnega prvenstva sovpadla tudi z dejstvom, da so tudi na Berlusconijevih mrežah dobili dovoljenje za neposredne prenose. Poleg športnih oddaj so na mrežah Finvesta v nedeljo prvič neposredno prenašali tudi dnevnik. Glavna trekmeča na italijanskem televizijskem trgu, Rai in Fininvest sta imela tako spet prilžnost, da pomerita moči.

Pri državni televiziji so vsakakor precej zadovoljni z doseženim rezultatom. Poleg dejstva, da je bila domenica Sprint najbolj gledana športna oddaja navajajo še dejstvo, da je veliko število gledalcev zbrala tudi oddaja 90. minuta, večerni športni nedelji pa je sprva sledilo okoli tri milijone gledalcev.

Pa tudi pri Fininvestu se ne pritožujejo in so kar zadovoljni, ker je popoldanski Nedelji na stadionu sledil v poprečju dober milijon gledalcev, kar je v absolutnem najboljša gledanost Fininvest v popoldanskem času.

Kar zadeva dnevnik je Rai še vedno po gledanosti pred Berlusconiem. Toda tekma med državno in zasebno televizijo je po uvedbi neposrednega prenosa šele za začetku.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1 7.30 Mille bolle blu - 40 let Festivala v Sanremu 8.00 Film: Parola di ladro (kom., It. 1956, r. N. Loy) 9.25 Film: L'uomo venuto dal Kremlino - Nei panni di Pietro (dram., ZDA 1969, r. M. Anderson) 11.55 Vreme in kratke vesti 12.05 Variete: Occhio al biglietto estate 12.30 La signora in giallo 13.30 Dnevnik - tri minute 14.00 Film: Addio Mr. Chips (dram., ZDA 1939, r. Sam Wood, i. R. Donat) 16.05 Mladinski variete: Big 17.15 Zgodovina Italije 18.10 TV film: La stella di Calcutta (2. del) 19.00 Venezia Cinema 91 19.40 Almanah in dnevnik 20.40 Dok.: Posebni Kvar 21.30 Rockovska noč: Beatles, Celentano, U 2 22.00 Dnevnik 22.15 Film: Un amore di donna (dram., It. 1988, r. Nelo Risi, I. L. Morante) 24.00 Dnevnik in vreme 0.30 Rubrika opolnoči 0.50 Film: Lo straccione (kom., ZDA 1978, r. Carl Reiner, i. Steve Martin)	RAI 2 7.30 Risanke in nanizanke: Male in velike zgodbe 9.45 Ena rastlina na dan 10.00 Film: Caterina di Russia ((zgod., It. 1963, r. Umberto Lenzi, i. H. Neff) 11.40 Nanizanka: Lassie 12.10 Nadaljevanke: La clinica della Foresta Nera 13.00 Dnevnik in vreme 13.35 Supersop: Segreti per voi 13.45 Nad.: Quando si ama, 14.15 Santa Barbara 15.00 Variete: Gazebo 16.10 Film: Chicago Chicago (kom., ZDA 1969, r. N. Jewison, i. Beau Bridges, Melina Mercouri) 18.05 Variete: ...e l'ultimo chiuda la porta 18.30 Športne vesti 18.45 Nan.: Hill Street 19.45 Vreme, dnevnik, šport 20.30 Film: Per vincere domani (pust., ZDA 1984, r. John Avildsen, i. Ralph Macchio, N. Morita) 22.40 Dnevnik - Dosje 23.30 Vesti, vreme, horoskop 23.55 Filmske novosti 0.05 Film: Eva (dram., It-Fr. 1962, r. Joseph Losey, i. Jeanne Moreau)	RAI 3 11.00 Dok.: Šola se obnavlja 12.00 Pred 20 leti 12.30 Film: Soltanto un bacio (kom., It. 1942, r. G. Simonelli, i. Valentina Cortese) 14.00 Deželne vesti 14.30 Popoldanski dnevnik 14.45 Dok.: Šola se obnavlja 15.45 Šport: smučanje na vodi, 16.15 odbojka: Italija-Poljska 16.55 Film: Sansone e il tesoro degli Incas (pust., It. 1964, r. Piero Pierotti, i. Alan Steel, Mario Petri) 18.45 Športna rubrika Derby in vremenska napoved 19.00 Dnevnik 19.30 Deželne vesti 19.45 Variete: Blob v Benetkah 20.05 Variete: Non è mai troppo tardi 20.30 Nanizanka: Perry Mason - Gioco d'azzardo, Due gocce d'acqua 22.10 Večerni dnevnik 22.15 Nan.: I Professionals 23.10 Nočni dnevnik 23.55 Vremenska napoved 24.00 Film: La notte dei morti viventi (srh., ZDA 1968, r. G.A. Romero)	TV Slovenija 1 8.50 Video strani 9.00 Mozaik (pon.). Zgodbe iz školjke, 10.05 Angleščina - Follow me 10.35 Šolska TV - Dokumentarec: Puščava in globoko modro morje 11.25 Sema steza 11.55 Osmi dan 14.35 Mozaik: Angleščina 15.05 Sova (pon.), vmes nad. Izgubljeni raj in nanizanka Nedotakljivi 16.55 Poslovne informacije 17.00 Dnevnik 17.05 Šolska TV: Tolstoj, 17.35 Planet celica 18.10 Spored za otroke: Lonček kuhaj, 18.20 Klobuk in Klobučica 19.00 Risanke in TV okno 19.30 Dnevnik in vreme 20.00 Nadaljevanke: V senci smrti (ZDA, r. Noel Black, i. Michael Biehn) 21.00 Vodnik Slovenije: Sv. Ignacij v Gorici 21.10 Glasba: Euromusical 22.10 Dnevnik in vreme 22.35 Nočni program Sova, vmes nan. Pujsovi dosejci in nad. Izgubljeni raj, nato dokumentarec 0.50 Video strani	TV Koper 17.30 Športni pregled 18.30 Risanke 18.50 Odprta meja 19.00 TVD Stičišče 19.25 Video agenda 19.30 Otroška oddaja: Lanterna magica, vmes risanke Laurel e Hardy 20.10 Glasba: Superpass (vodi Art De Rosa) 20.35 Film: Il più bel casinò del Texas (kom., ZDA 1982, r. Colin Higgins, i. Burt Reynolds) 22.20 Žrebanje lota 22.25 Dnevnik 22.35 Nan.: Agente Pepper 23.20 Športna rubrika	RADIO TRST A 7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes (7.25) Koledar; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Absalomova pripoved; 8.40 Orkestralna glasba; 9.00 Musical; 9.30 Radijski oder: Jara gospoda (Janko Kernik, 2. del); 10.00 Dnevni pregled tiska; 10.10 Z opernega repertoarja; 11.30 Slovenska lahka glasba; 12.00 Zapiski z odprave na Everest: Namastè, Sagarmata (Dušan Jelčič); 12.25 Potpuri; 12.40 Godbe na pihala; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Poletni mozaik; 16.00 Usodni karakter; 16.30 Sof music; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Klasični album: Dvorak; 18.00 Slovensko pismo: Pisma iz Riharjeve 13 (Meta Kušar, Maja Blagovič); 19.20 Zaključek sporedov.
CANALE 5 7.00 Nanizanke: La famiglia Bradford, 8.00 Simon Templar, 9.00 Bonanza 10.00 Film: Volo 847 (dram., ZDA 1988, r. Paul Wendkos, i. Eli Danker) 11.45 Kviz: Il cercaparola 12.00 Varieteja: Rivediamoli, 12.30 Estate 5 12.55 Canale 5 News 13.45 Nanizanka: I Robinson 14.30 Nanizanki: Top Secret, 15.30 Genitori in blue jeans 16.00 Otroški variete 17.55 Nanizanka: Mai dire sì 18.55 Kvizi: La verità, 19.30 Cos'è cos'è, 20.20 Il guastaflettere, vmes News 20.25 Variete: Il Tg delle vacanze (vodijo I Tretre) 20.40 TV film: Prigioniera di una vendetta (dram., It-Fr. 1991, r. Jeannot Szwarc, i. Mireille Darc, Jean Sorel, 2. del) 22.50 "Ciak" v Benetkah 23.20 Variete: Maurizio Costanzo Show, vmes Canale 5 News 1.15 Variete: Il Tg delle vacanze 1.40 Nanizanke non stop	RETE 4 8.00 Nanizanka: Lou Grant 8.50 Nadaljevanke: La valle dei pini, 9.30 Señorita Andrea, 10.05 Per Elisa, 11.00 Valeria 11.50 Otroški variete: Ciao Ciao in risanke 13.40 Variete: Buon pomeriggio (vodi P. Rossetti) 13.45 Nadaljevanke: Sentieri, 14.45 Piccola Cenerentola, 15.20 Señora, 16.00 Riviera, 16.45 Stellina, 17.20 La valle dei pini 17.55 TV 4 vesti 18.00 Nadaljevanke: General Hospital, 18.30 Febbre d'amore 19.00 Risanke: Lady Oscar 19.40 Nad.: Primavera 20.30 Film: 55 giorni a Pechino (pust., ZDA 1963, r. Nicholas Ray, i. Charlton Heston, Ava Gardner) 23.40 Film: Come si distrugge la reputazione del più grande agente segreto del mondo (kom., Fr. 1973, r. P. De Broca, i. Jean Paul Belmondo) 1.30 Nanizanki: I Jefferson, 2.00 Charlie's Angels 3.40 Programi non stop	ITALIA 1 7.00 Otroška oddaja: Ciao ciao in risanke 8.30 Odprti studio 9.05 Nanizanke: SuperVicky - Il compagno pericoloso, 9.30 Chips - Tipi da galera, 10.30 Magnum P.I. - La neve delle Hawaii 11.30 Odprti studio 11.45 Variete: Drive in Story 13.50 Film: I ragazzi del surf (kom., ZDA 1989, r. Fritz Kiersch, i. Keith Coogan, Danielle Von Zermek) 15.30 Nanizanke: Poliziotto a quattro zampe - Il mistero del cadavere scomparso, 16.30 Supercar - Goliath, 17.30 A-Team - Una vacanza movimentata 18.30 Odprti studio 19.00 Nanizanka: I ragazzi della terza C - Voglio morire 20.00 Variete: Mai dire Banzai 20.30 Glasba: Festivalbar 91 22.30 Šport: L'appello del martedì (vodi Maurizio Mosca) 0.30 Odprti studio 0.45 Film: I ragazzi del surf 2.30 Nanizanke non stop	ODEON 13.00 Risanke 14.30 Film: Don Milani (biog., It. 1976, r. A. Angeli, i. Edoardo Geronzi) 16.00 Film: Il bandito di Sierra Morena (pust., 1962, r. José M. Forqué, i. Francisco Rabal) 17.30 Film: Avvenne domani... Ora X: colpo sensazionale (kom., Fr. 1944, r. René Clair) 19.30 Risanke 20.30 Film: Terra nera (western, ZDA 1943, r. A. Rogell, i. John Wayne) 22.00 Sport: Nautical Show 23.00 Film: Scusi, lei conosce il sesso? (dok., It. 1968, r. V. De Sisti)	TV Slovenija 2 15.30 Tennis: Turnir Open 17.30 Regionalni programi TVS: Studio 2 Koper 19.00 Slovenski ljudski plesi: Gorenjska 19.30 TV Dnevnik Sarajevo 20.00 Žarišče 20.30 Žrebanje lota 20.35 Film: Dolgega potovanja v noč (dram., ZDA 1982, r. William Woodman, i. Ruby Dee) 23.05 Yutel	RADIO SLOVENIJA 5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.00, 20.00, 21.00, 22.00 Poročila; 6.35 Napoved za pomorščake; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.00 Kronika in napovedi; 8.15 Obvestila in glasba; 8.30 Dnevnikov odmev; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.20 Obvestila; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Obvestila in četistke poslušalcev; 17.00 Studio ob 17.; 19.30 Obvestila in glasba; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Slovenska zemlja v pesmi in besedi; 20.35 Minute za Dve Suti Bizeta; 21.05 Radijska igra; 21.45 Intermezzo; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Slovenski pevci šansonov; 23.05 Literarni nočturno; 23.15 Nočni program - glasba.
TELEFRIULI 10.45 Telefriuli non stop 15.30 Storia della Pop Music 16.00 Film: I lancieri del Bengala (pust., 1935) 18.00 Nan.: Serpico, 18.20 Stazione di servizio 19.00 Dnevnik 19.30 Nanizanki: La guerra di Tom Grattan, 20.00 Si è giovani solo due volte 20.30 Dokumentarec: Dimensioni Mediterranee 21.45 Sport in Nočne vesti 23.15 Proza: Stric Vanja	TELE 4 (Se povezuje s sporedi Italia 1) Lastne oddaje: 14.00 Dogodki in odmevi 19.30 Dogodki in odmevi	RADIO KOPER (slovenski program) 7.30, 14.30, 16.30 Poročila; 13.30, 19.00 Dnevnik; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.10 Vremenska napoved in prometni servis; 6.30 Jutranjki in cestne informacije; 7.00 Jutranja kronika; 7.30 Dnevni pregled tiska; 7.35 Kulturni servis; 8.00 Prenos Radia Slovenija; 10.35 Prenos Vala 202, 13.00 Na valu radia Koper; 13.15 Od enih do treh; 14.35 Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Iz kulturnega sveta; 19.30 Prenos Radia Slovenija.	RADIO KOPER (italijanski program) 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.07 Jutranji almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 7.00 Simfonija zvezd; 7.35 Skupaj; 8.00 Razglednica; 8.25 Pesem tedna; 8.40 Vsega po nekaj; 9.00 Ugani; 9.20 Popevka po želji; 9.45 Edig Galletti; 10.00 Na prvi strani; 10.40 Družinsko vesolje: ideje in nasveti; 11.00 Glasba; 12.00 Glasba po željah in četistke; 14.32 Turistični potopis; 14.40 Popevka; 15.00 Komedijant; 16.00 Sanje o počitnicah; 17.35 Jazz; 18.30 Souvenir d'Italy; 19.00 Najlepše pesmi; 20.00 Nočni program.	RADIO OPČINE 7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 10.00 Matineja; 16.00 Naš Kras; 17.30 Oddaja o modi: C'est la vie; 19.30 Smeš in glasba; 20.30 Nora leta.	

Skupini iz Venezuele nagrada občinstva

Množični spreved skupin po mestu zaključil goriške fokalne dneve

S 26. sprevedom godb in folklornih skupin po mestnem središču je v nedeljo padel zastor na letošnji 21. mednarodni folklorni festival v Gorici. Če je res, da je vsa manifestacija potekala predvsem v znamenju prazničnosti in veselja ob glasbi in petju različnih narodov sveta, gre poudariti, da je ta prazničnost prišla še najbolj do izraza na nedeljskih prireditvah, ki so trajale od jutra do poznega večera. Že dopoldne so v ljudskem vrtu nastopili v veselje nedeljskih sprehajalcev člani občinske godbe iz Metlike in "sbandieratori" iz Faenze. Sledil je sprejem predstavnikov skupin na prefekturi, popoldne pa množični spreved po obeh korzih do Travnika.

Sprevedu sta ob vsej poti, ki so jo prehodili folklorni ansambli, sledili gosti in neprekinjeni vrsti ljudi: po ocenah je gledalcev bilo med 20 in 25 tisoč. Tolikšno navdušenje so plesalci in plesalke iz ekzotičnih dežel in nam bližjih krajev poplačali ne samo

z razkazovanjem pisanih noš in nasmejanih obrazov, pač pa tudi s plesnimi nastopi, ki so jih gledalci zahtevali z glasnimi vzkliki in nagrajevali z navdušenim ploskanjem.

Na Travniku je bila krajša slovesnost, na kateri so podelili spominske pokale predstavnikom vseh skupin. Na netekmovalnem festivalu so podelili eno samo nagrado in sicer najbolj prikupni skupini po oceni občinstva na zaključnem večeru. Dobili so jo člani "Grupo de l'Academia de Turen" iz Venezuele, ki so le za peščico glasov prehiteli plesalce "Sama Balleta" iz Sri Lanke. Eni in drugi in z njimi še vsi ostali so nato do poznih ur plesali in peli na zaključnem prazničnem večeru v dvorani UGG.

Na slikah (foto Marinčič) veselje skupine iz Venezuele zaradi nagrade za najbolj "prikupne" in pogled na množico na Travniku.

Ob zaključku štiridnevnega folklornega festivala Revija ljudskih plesov in predvsem odličnih godcev

Z barvitim sprevedom po mestnih ulicah, praznikom na Travniku in večernim nastopom skupin v dvorani UGG se je v nedeljo zvečer zaključil folklorni praznik, ki je v zadnjih štirih dneh prežlel mesto s prazničnim razpoloženjem. Bil je to najbolj »ljudski« del festivala, višek v prireditvenem smislu, najzanimivejši v folklornem smislu pa je bil verjetno sobotni večer.

Po nastopih skupin v četrtek in petek zvečer se je zdelo, da ni pričakovati velikih presenečenj. V kakovostnem smislu je tako tudi bilo, v okviru sobotnega nastopa pa so nekatere skupine vendar poskrbele za prijetna iznenađenja. Če skušamo nekoliko obnoviti: v četrtek zvečer sta se izkazali romunska in južnokorejska skupina (kasneje smo izvedeli, da skupino iz Seula sestavljajo profesionalni plesalci in godci); v petek je bil spored vabljivejši, dovolj korekten prikaz sta ponudili madžarska in bosanska skupina (čeprav so Sarajevčani ponudili točki iz Makedonije in Rugova), navdušili sta skupini iz Sri Lanke in Alžirije.

Folklorni prikaz pa sestavlja več elementov - ples, glasba, petje in noše. Plesni prikazi so bili pri vseh skupinah kar zelo skrbni, privlačnost točke pa je bila pogosto odvisna od bogatosti izročila in spretnosti, ki jo terjajo plesi. Ljudskega izročila pa seveda ne kaže ocenjevati po zahtevnosti korakov, temveč po skrbnosti prikaza. Dovolj skrbno so posamezne skupine posvetile tudi petju. Nekoliko drugače je bilo glede noš, pri katerih moramo takoj ugotoviti, da se je večina skupin odločila za bolj ali manj grobo stilizacijo in da je bilo lepih noš zelo malo. Odlikovati so se Romuni, zelo »dostojni« bili Francozi in morda Singalci iz Sri Lanke, čeprav je pri vzhodnih skupinah včasih težko ocenjevati. Vse druge skupine so imele na sebi niti ne preveč skrbno izdelane

ponaredke, kar je vidno na prvi pogled, ko se plesalci pojavijo vsi v enakih oblekah. Poglavje zase so bili godci. Skoraj vse skupine so se predstavile z odličnimi godčevskimi sestavi, med njimi so spet izstopali Romuni s svojimi frulaši, zares izredni pa so bili bobnarji vsaj treh skupin - alžirske, južnokorejske in singalske. Sicer so se Alžirci lahko ponašali tudi z odličnim godcem na meh, bobnarji pa so ponudili krajšo solistično in izredno prijetno točko. Južnokorejska skupina je že v četrtek zvečer postregla občinstvu z glasbeno točko (treh bobnarjev, godca na gong ter na še eno kovinsko tolkalo) in že prvi večer opozorila na njihovo neobičajno spretnost. Singalski godci so samo spremljali plesalce, a prav njihova spretnost je dala plesu poseben pridih.

Omenili smo sobotne vsebinske novosti. Najprej velja poudariti, da so bile vse skupine v soboto in nedeljo v podajanju skrbnejše, skoraj vse so tudi spremenile vsaj delno spored. Morda se organizatorji ne smejo čuditi, če je v prvih dveh dneh manj zanimanja za prireditve! Sarajevčani so se v soboto opogumili in pravilno izbrali točke iz bogate domače zakladnice ljudskih plesov: prikazali so splet muslimanskih plesov in nemo kolo iz Glamoča. Pravo presenečenje pa so bili Madžari, ki so prikazali nemške pleske: v resnici niso bili to plesi z »nemško-madžarske« meje (neroden lapsus v napovedi!), temveč plesi nemške manjšine.

Ne vemo, če lahko »praznični« festival folklorne vzpostavlja mostove med ljudmi in narodi, kot je v pozdravnem nagovoru želel predsednik festivala Piemonti, prav gotovo pa take prireditve prispevajo k poznavanju bližnjih in daljnih narodov, kar v tem trenutku nemajhne svetovne napetosti ni zanemarljivo. (nak)

Noč je preživela s prijatelji nato pa si je kot opravičilo izmislila zgodbo o posilstvu

Sedemnajst let staro goriško dekle se je včeraj zjutraj javilo pri policiji na železniški postaji v Trzinu in povedalo, da jo je skupinica neznancev posilila. Prijava je sprožila preiskavo agentov tržiškega komisariata in letečega oddelka v Gorici, kaj kmalu pa se je izkazalo, da si je dekle vse skupaj izmislilo le za to, da bi pred starši opravičilo odsotnost z doma, ki se je zavlekla celo noč. Policistom so se prvi sumi porodili, ko dekle ni dalo povsem verodostojnega opisa dogodkov, kasneje pa so te sumnje potrdili tudi izsledki zdravniškega pregleda, saj zdravniki niso ugotovili nobenega sledu o spolni

zlorabi. Dekle je v joku moralo priznati, da je zgodba o posilstvu izmišljena. V resnici je vso noč preživela v družbi prijateljev, česar doma ne bi znala opravičiti. Zato je stopila na vlak, se odpeljala do Trzina in tam prijavila posilstvo. Domiselnost pa ji ni bogve kaj pomagala. Ne samo, da se ni izognila jezi staršev, pač pa zaradi povzročenega alarma tvega tudi prijavo zaradi simuliranja.

Goldonijeva komedija pod šotorom na gradu

Na goriškem gradu se bodo nocoj in v naslednjih dneh zvrstile še zadnje tri predstave 1. gledališkega festivala za amaterske skupine iz Triveneta. Nocoj ob 21. uri bo gostoval Gruppo teatro d'arte »Rinascita« iz kraja Paese pri Trevisu, ki bo uprizoril komedijo Carla Goldonija »Il vero amico«. Režiser predstave je Renzo Santolin. Nocojšnji nastopajoči so že pravcati veterani, saj njihova skupina deluje že 22 let in se lahko ponaša s prestižnimi nagradami na raznih vsedravnih natečajih in festivalih amaterskih odrov.

Celodnevno srečanje za uvod v novo sezono

Pokrajinski odbor SKGZ na seminarju na Lokvah

Člani pokrajinskega odbora SKGZ za Goriško so že začeli z delom po poletnem premoru. Uvod v novo sezono je bil v soboto celodnevni seminar na Lokvah, na katerem so obravnavali kar široko paleto vprašanj. Pod vodstvom prof. Darka Bratine so namreč razpravljali o pomembnih dogodkih v svetu v zadnjem času od Jugoslavije pa do Sovjetske zveze, poglobili pa so tudi aktualna družbena in politična vprašanja v goriški stvarnosti ter razpravljali o vlogi, ki naj bi jo SKGZ imela v njej. Posebno pozornost so posvetili prav prenovi zveze, ki bo v tej sezoni imela najbrž prelomni občni zbor, ter glede tega razčlenili predloge in stališča, ki so jih v zadnjem času izoblikovali v okviru pokrajinskega odbora za Goriško.

Na sliki (foto Marinčič) udeleženci seminarja PO SKGZ na Lokvah.

razna obvestila

Ljudska knjižnica Damir Feigel sporoča, da je ponovno odprta vsak dan od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure.

Doberdobska občinska knjižnica deluje vsak dan od ponedeljka do petka od 15. do 18. ure in samo ob petkih tudi od 9.30 do 11.30.

Kmečka zveza obvešča, da je treba do 6. septembra prijaviti zaloge vina v kletih na dan 31. avgusta opolnoči.

Društvo slovenskih upokojencev prireja v soboto, 6. septembra, na balinišču v Sovodnjah ekipno tekmovanje za memorial Janko Cotič. Društvo obvešča upokojence občine Sovodnje, da bo ob 16. uri srečanje članov društva v dvorani in na igrišču. Vabljeni so vsi upokojenci.

Družba se dobi danes ob 19.30 na Placuti.

Šola Ivan Trinko sporoča, da je rok za vpis v tečaj 150 ur podaljšan za nedoločen čas.

Slovenski dijaški dom Simon Gregorič - Gorica sporoča vsem zainteresiranim učencem, dijakom in študentom, da poteka reden vpis ali potrditev za redne in zunanje gojence za šolsko leto 1991/92. Za vsako informacijo se lahko javite v Ul. Montesanto 84, tel. 533495, vsak dan med 10. in 13. uro.

izleti

Upokojenci in sekcija VZPI iz Doberdoba prireajo 3-dnevni izlet v Salzburg, Dachau, München. Odhod 27. septembra. Prijave in pojasnila do petka, 6. septembra, pri Mili.

kino

Gorica

CORSO 18.00-22.00 »Un bacio prima di morire«. Igrata Matt Dillon in Sean Jung. Prepovedan mladini pod 14. letom.

VERDI Danes zaprto. Jutri 17.30-22.00 »Pretty woman«. Igrata Richard Gere in Julia Roberts.

VITTORIA 17.30-22.00 »Vanessa, il trans e lo stallone«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Krmin

UL. CANCELLERIA VECCHIA 21.00 »La bella addormentata nel bosco«. Risani film.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

Marzini, Korzo Italia 89, tel. 531443.

DEŽURNA LEKARNA V TRZINU

Alla Salute, Ul. Cosulich 117, tel. 711315.

pogrebi

Danes v Gorici ob 9.30 Mario Leban iz bolnišnice sv. Janeza v cerkev na Rojcah in na glavno pokopališče, ob 11. uri Anton Scaramuzza iz splošne bolnišnice v cerkev v Podturnu in na glavno pokopališče, ob 13. uri Sergio Violin iz splošne bolnišnice v Ronke.

Mladolletnika ukradla v Gradežu tri samokrese

Karabinjerji iz Gradeža so v nedeljo proti večeru prestregli dvojico mladolletnih nomadov, oba sta jugoslovanska državljana, ki sta okrog 17. ure vdrla v stanovanje Silvana Atture, na otoku della Schiusa v Gradežu. Mladeniča sta iz Atturovega stanovanja odnesla tri samokrese, med katerimi je eden bil nabit. Attura je namreč zbiral orožja. Poleg tega sta mladolletna tatiča odnesla še 300 tisoč lir v gotovini. Karabinjerji so dvojico ustavili na mostu pred Gradežem, ko sta bila peš namenjena proti Ogleju. Zaplenili so jima orožje in ukradeni denar, mladolletna nomada pa so včeraj izročili slovenskim oblastem.

Kot policist je služboval v Gorici pri Rdeči hiši Smrtni padec zmajarja

Praznični dan se je v nedeljo na Matajurju spremenil v pravo tragedijo. V nedeljo popoldne je namreč na pobočju Matajurja izgubil življenje 27-letni zmajar Fabrizio Cernotta iz Jeronišča pri Sovodnjah v Benečiji. Mladenič, ki je bil po poklicu policijski agent in je služboval na goriškem mednarodnem mejnem prehodu pri Rdeči hiši, se je namenil z večjo skupino zmajarjev na tradicionalno slavnost »Praznik gora«, ki se je odvijala ob planinski koči Pelizzo na Matajurju. Ekshibicijski nastop zmajarjev je bil na sporedu v popoldanskih urah. Množični manifestaciji je sledilo tudi več političnih osebnosti.

Cernotta je med poletom presenetil sunek vetra. Zmaj je pričel padati v vijaku ter je po 300-metrskem padcu treščil z vso silo na tla. Gledalci so nemočno sledili usodni mladeničevi nesreči. Reševalci so brž ponesrečenca prepeljali v čedajsko splošno bolnišnico, vendar so vsi napore bili zaman. Cernotta je namreč zaradi hudih poškodb podlegel že med prevozom v bolnišnico. Kot so ugotovili zdravniki, je pri udarcu ob tla udaril tudi z glavo, pri čemer mu je prebilo lobanjo.

Mladenič je ljubil letenje z zmajem, saj je med prostim časom stalno zahajal z zmajem v gore. Cernotta, ki je v Gorici služboval že pet let, zapušča mater in brata.

Storilec goljufije v igralnici Hita ostaja v priporu

Italijanski državljani, ki so ga 20. avgusta aretirali v novogoriški igralnici zaradi goljufije v saodelovanju s krupjejem, je še v priporu. Iz neuradnih virov smo izvedeli, da naj bi to bil neki Massimo Puricelli iz Porcie, stalni gost igralnic in ljubitelj hazardne igre. Na novogoriškem temeljnem sodišču nam sicer podatkov o njegovi istovetnosti niso potrdili, pač pa so nam povedali, da je pripornik ponudil 12 milijonov lir varščine za izpustitev na prostost v pričakovano obravnavo. Preiskovalni sodnik bo moral odločiti, če je ponujena vsota zadostna glede na težo kaznivoga dejanja in premoženjsko stanje priprte osebe.

Prireditvi SKPD Sedej je sledilo številno občinstvo Ansamblu iz Maribora 1. nagrada na festivalu glasbe Števerjan '91

V nedeljo zvečer se je na prireditvenem prostoru med borovci utišalo dvodnevno zavijanje veselih ljudskih viž na 21. festivalu narodnozabavne glasbe Števerjan '91. V soboto zvečer se je številnemu občinstvu ljubiteljev te preproste zato pa dokaj priljubljene glasbene zvrsti predstavilo 22 ansamblov. Strokovna komisija je opravila svojo izbiro in v nedeljski finalni delu pripustila 15 najboljših. Ansambli so se v sprejeto podali na prireditveni prostor in prejeli prvi aplavz, ki so mu nato sledili še mnogi.

Vsaka skupina je v programu izvedla po dve skladbi, eno iz zbirnice te zvrsti, druga pa je morala biti izvirna in prvič izvedena. Prvo nagrado (2 milijona lir) je prejel ansambel Metalurgi in Edvin Fliser iz Maribora, nagrada občinstva pa je šla Fantom iz vseh vetrov iz Novega Mesta. Podelili so še nagrade za najboljšo melodijo (ans. Vrtnica iz Nove Gorice za "Praznik v Števerjanu"), najboljši kvintet (Mariborski kvintet iz Kamnice), trio (Bratje Poljanšek iz Kamnika), zamejski (Zvezde z Opčin) in najmlajši ansambel (Svetlin iz Moravč). Nagrado za najboljšo besedilo so podelili Saši Martelancu za pesem Srečno pot. Žrebaje med občinstvom je s 7-dnevним paketom za Radence nagradilo gledalca iz Nove Gorice.

Na slikah (foto Marinčič) **nastop Podkrajskih fantov iz Velenja in pogled na občinstvo**

Ugodnosti za »jeans račun« tudi v Kmečki banki Pobude Ljudskih bank za mlade varčevalce

Ljudske banke naše dežele, med katerimi je tudi Kmečka banka v Gorici so razpisale natečaj za »jeans račun« - poseben račun, ki je dostopen najstnikom med 14. in 17. letom starosti. Vsi, ki so do 31. avgusta oddali račun v eni izmed 110 podružnic navedenih bank v F-JK, bodo avtomatično sodelovali pri natečaju in bodo lahko prejeli nekaj res lepih nagrad, kot videokamere Sanyo, računalnike Amiga ali hi-fi Hitachi. Nagrade bodo podeljevali sredi oktobra na velikem prazniku.

Doslej je že odprlo tak račun preko 3000 mladih, za nagrade pa se lahko potegujejo tudi tisti, ki so kot »mlajši« ali bolje otroci med 6. in 13. letom razpolagali s knjižico »varčevanje jeans«, če so medtem izpolnili 14. leto in so svojo dosedanjo knjižico spremenili v »jeans račun«.

»Jeans račun« je kot nalašč za najstnike, ki želijo razpolagati s svojim imetjem. Podoben je tekočemu računu odraslih in dovoljuje najstnikom, da sami dvigajo in polagajo denar, istočasno jim omogoča, da spoznavajo bančne storitve in kreditne mehanizme. Lastniki »jeans računa« razpolagajo z magnetno kartico, s katero lahko dvigujejo manjše vsote ob katerikoli uri (tudi ob praznikih), istočasno pa jim kartica nudi popuste v nekaterih trgovinah s športnimi rekviziti, ploščami ali manufakturo in predvsem popuste pri vstopnicah za koncerte ali razstave. Ob odprtju računa prejmejo koristno

nagrado, istočasno jim banke brezplačno zagotovijo zavarovanje v primeru nesreč. V okviru pobude spadajo tudi mnogi predlogi, ki skušajo mlade opozoriti na probleme narave ali živali, jim nudijo nove predloge za počitnice in prosti čas. Velik uspeh je doživel dogovor s parkom Aquasplash, kjer se lahko mladi predstavijo z jeans card in dobijo popuste ter brezplačne vstopnice. Za september je bančni konzorcij predvidel podobno pobudo z Zoojem Safari v Lignanu.

Nujna popravila ljudskih stavb v Ul. Garzarolli

Predstavniki sindikalnih organizacij najemnikov Fulvio Fantini, Sergio Donda, Liliana Ulian in Silvano Bregant so se skupaj z nekaterimi stanovalci kompleksa ljudskih stavb IACP v Ul. Garzarolli sestali s predsednikom Instituta za ljudska stanovanja Saracino, da bi ocenili in razpravljali o precej hudem stanju zgradb in okolice. Zgradbe bi potrebovale v čim krajšem času korenite posege in v tej zvezi se bo predsednik Saracino zanimal za deželni prispevek. Vendar bo v pričakovanju popravil potrebno poseči vsaj na zemljišču ob stavbah. V tem smislu bodo zahtevali čim prejšnji pregled in pomoč občinske uprave.

S sprejemom krajevnih oblasti in poslanico prebivalstvu Novi prefekt dr. Palmiero nastopil službo v Gorici

Včeraj je prevzel funkcijo prefekta v Gorici dr. Mario Palmiero. Star je 52 let, diplomiral je iz prava, v upravi za notranje zadeve pa je zaposlen od leta 1964. Služboval je pretežno v Turinu in Milanu. Po imenovanju za prefekta leta 1988 je bil inšpektor pri ministrstvu za notranje zadeve, nato izredni komisar občine Grosseto od oktobra 1988 pa prefekt v Comu.

Dr. Palmiero je včeraj sprejel predstavnike sil javnega reda, poveljnika vojaških enot v Gorici gen. Ciaccia, predsednika Pokrajine Sacca-vinija in župana Scarana (na sliki - foto Čubej), nato pa je v spominskem parku položil venec k spomeniku padlim ter se za trenutek zbral pred lapidarijem deportirancev.

V poslanici prebivalstvu poudarja predvsem, da se bo zavzemal za boljše kakovost življenja in večjo učinkovitost in prozornost v delovanju vseh služb državne uprave zlasti v korist prebivalstvu. Nadalje zagotavlja, da bo skušal uresničevati vse možne oblike sodelovanja z vsemi komponentami goriske družbe za skupno dobrobit. Dr. Palmiero še posebej opozarja na vprašanja javnega reda in boja proti kriminalu, socialnega napredka in solidarnosti s šibkejšimi, varovanje okolja in uveljavitev nove etike spoštovanja zakonov.

Potovanje med biseri preteklosti in bedo držav v srednji Ameriki

Naš sodelavec Marko Jarc nam je dostavil zapis v vtisi s svojega tretjega pred kratkim opravljenega potovanja po latinski Ameriki, ki je tokrat zaobljelo Mehiko, Gvatemalo, Belize in El Salvador.

O Mehiki se veliko govori in je turistično poznana. Dežela je v latinski Ameriki prava redkost, saj je politično stabilna, demokratična, v razvoju, kljub temu, da jo ZDA imajo še vedno za nekakšen predpražnik. Razvoj in rast Mehike sta pravo protislovje. Njena ekonomska moč je predvsem v bogatih naftnih ležiščih, vendar je dežela še daleč od zaželenih ciljev. Zelo občutene so »American dream« - sanje, ki so resnica čez severno mejo. Mehikanci dobro obvladajo angleščino, menda predvsem iz praktičnih razlogov, saj vsi upajo, da se bodo prej ali slej preselili čez Rio Grande. Mehika bi želela postati odrasla in del severne Amerike, zgodovina, jezik, kultura in skupni gospodarski problemi pa jo priklepajo k srednjemu delu celine.

Mehikanci so zelo ponosni na svoje predkolumbijske korenine. Radi se spominjajo tistega dela zgodovine, ko so se otreli španskega jarma, in srditih bojov s premočnimi severnimi sosedi. Ponosni so tudi na razgibano zgodovino v začetku stoletja, ko so se pojavili Pancho Villa, Emiliano Zapata, Rodolfo Juarez, Francozi, Avstrijci in Maksimiljan Habsburški. Predstava Mehikanca, ki počiva v senci sombrera, je lažna. Mehikanec je dinamičen, simpatičen, priazen, vesel in poln volje do življenja.

Glavno mesto Ciudad de Mexico je največje mesto na svetu in šteje 20-22 milijonov ljudi. Nekoč je na istem mestu bila veličastna prestolnica Aztekov Tenochtitlan, ki je zaradi urejenosti presenetila same Špance. Bilo je to mesto na vodi, kot Benetke, obdano z jezerom, ki ga danes ni več. Vojaki in potopisci Nove Španije so zapisali, da niso nikjer prej videli tako veličastnega mesta in tolikega prebivalstva. Rim in Carigrad sta bila v isti dobi manjša. Španci so v imenu vere in lakomnosti vse porušili, iz kamnov svetišč pa zgradili novo mesto in katoliške cerkve.

Z mehiškega polotoka Yukatan, domovine Mayev, sem se odpeljal v Belize, ki je že deset let samostojna država, a le na papirju. Na bankovcih ima še vedno angleško kraljico, vojska pa je pod angleškim nadzorstvom. V deželi prebivajo skoraj izključno črnci in, ko prestopiš mejo, se zdi, da si pristal sredi afriške celine. Temnopolti domačini so potomci sužnjev, ki so jih Angleži s silo pripeljali čez ocean, da bi krčili gozdove in nakladali les na ladje. Gospodarstvo je na psu, država je revna in, žal, živi v glavnem od gojenja marjuane. Linijski avtobusi so nekdanji stari šolski avtobusi iz ZDA. Nekateri so še rumene barve in z ameriški evidenčnimi tablicami, kar vsekakor spada v eksotiko dežele. Značilnost Belizeja so tudi kolonialne hišice po angleškem okusu. Različne so si samo po nežnih barvah, v njih pa vsepovsod kraljuje revščina.

Skozi dve večji mesti Belize City in Belmopan pelje pot v Gvatemalo, ki se kaj kmalu izkaže kot čutovita dežela. Na severu jo obdajajo ogromni gozdovi, srednji del in jug pa sta intenzivno obdelana. V severnih gozdovih so našli eno največjih mest kulture Maya - Tikal, ki je več stoletij ostalo skrito v objemu tropskega gozda. Bogata in rodovitna zemlja se razprostira na področju ognjenikov. Tudi Gvatemalo pesti večna ravščina. Kot vse sosednje srednjeameriške dežele se je tudi Gvatemala aktivno bojevala proti Špancem. Iz ZDA se je razširila Monroejeva doktrina »Amerika Američanom«, a priokus je bil drugačen, saj si je Monroe gotovo mislil »Vsa Amerika v rokah ZDA«. Za razvoj so nove države potrebovale posojil, ki so jih dobile od ZDA pod težkimi pogoji. Dolgov niso mogle izplačati, zato so multinacionalne družbe gospodarsko »zasušile« srednjo Ameriko. Upore so odločno zadušili marinci.

Ni težko opaziti, da je Gvatemala izredno bogata in dobro izkoriščena, prav tako pade v oči, da je kmet, campe-

Tempelj Jaguara v Tikalu v Gvatemali

sino, izredno reven in je lastnik izključno obleke, ki jo nosi na sebi. Revščina rada pripelje do ubupa in slednjic do kriminala, zato so vedno pogostejši napadi na turiste, ropi, celo umori z machetami. Turisti iz ZDA, ki so tu stalni gostje, se zato zbirajo predvsem v mestih Gvatemala, Antigua in v arheoloških conah, kjer vojska jamči za njihovo varnost.

Drugače je v sosednji državi El Salvador. Ljudstvo se že skoraj stoletje upira diktaturam, ki jih vodijo ZDA. Največ krvi je steklo pod Reaganovim mandatom, ko so eskadroni smrti po naročilu tajnih služb ubili tudi škofa Oscarja Arnulfa Romera. Kriv je bil samo, da se je upiral zverinski diktaturi in je branil svoje ljudi.

Vojna je v El Salvadorju povsod prisotna, kot so povsod prisotne posebne enote, do zob (sodobno) oborožene. A v vojnem času se to zdi, kot da je normalno. Zaradi pravkaršnjega ostrega spopada med redno vojsko in odporiškim gibanjem FMLN so mi dovolili le osemdnevno potovanje skozi skozi državo. Vojna pušča svoj znak predvsem na ljudeh: veliko je pohabljenih, invalidov, beračev po ulicah glavnega mesta San Salvador. Mesto je zadobilo tudi zelo hude poškodbe ob potresu leta 1989, vojna pa ne dovoli, da bi se rane celile. Kljub temu mesto živi, kot da se veliko ne meni za vojaške in policijske obhodnice ali za streljanje.

Prav ta nemir naju je s prijateljem prepračil, da sva se umaknila zopet v Gvatemalo. Deset dni kasneje sem v Mehiki bral, da sta se vlada in odporiško gibanje sporazumela in da je za mir posegla salvadorska katoliška cerkev. Morda lahko upamo, da bo to večno žarišče končno ugasnilo in bodo ljudje po dvajsetih letih boja, terorja in begunstva le normalno zaživel.

MARKO JARC

GLASBENA
MATICA

GORICA

Glasbena matica Gorica obvešča, da je na sedežu šole v teku **vpisovanje za šolsko leto 1991/92** do 13. septembra vsak delavnik od ponedeljka do petka od 10. do 14. ure. Vsa pojasnila in informacije lahko dobite na sedežu šole v Ulici Croce 3 (tel. 531508). Potek vpisovanja po podružnicah bomo javili naknadno.

SLOVENSKI DEŽELNI ZAVOD ZA POKLICNO IZOBRAŽEVANJE

prireja v šolskem letu 1991/92 na Goriškem sledeče tečaje:

1. za kuharje s kvalifikacijo (tisoč ur) - 2. letnik
2. za dodeljene prodaji s kvalifikacijo (tisoč ur) - 1. letnik
3. začetniški tečaj angleščine (120 ur)
4. personal computing (90 ur)
5. začetniški tečaj italijanščine (60 ur)

Vpisovanje in podrobnejše informacije do 20. septembra na sedežu zavoda v Gorici, Ul. della Croce 3 (tel. 81826), vsak delavnik, razen sobote od 10. do 14. ure.

Na Japonskem se je končalo svetovno atletsko prvenstvo Rekord šprinterske štafete ZDA

Po udeležbi doslej največje svetovno atletsko prvenstvo je tudi v zadnjem dnevu postreglo z napetimi boji in tretjim svetovnim rekordom. Dosegla ga je ameriška šprinterska štafeta v postavi Cason, Burell, Mitchell in Lewis. Krog je četverica pretekla v 37'50, prejšnji rekord pa je bil za 17 stotink sekund slabši.

Zanimivo je, da se v svetovni sceni vse bolj prebija v ospredje nova imena, ne-

KOLAJNE			
	Z	S	B
ZDA	10	8	8
SZ	9	9	10
Nemčija	5	4	8
Kenija	4	3	1
V. Britanija	2	2	3
Kitajska	2	1	1
Alžirija	2	0	1
Jamajka	1	1	3
Finska	1	1	1
Francija	1	1	0
Japonska	1	1	0
Bolgarija	1	0	0
Italija	1	0	0
Poljska	1	0	0
Švica	1	0	0
Zambija	1	0	0
Kuba	0	2	0
Kanada	0	1	1
Norveška	0	1	1
Madžarska	0	1	1
Romunija	0	1	1
Brazilija	0	1	0
Etiopija	0	1	0
Gibuti	0	1	0
Namibija	0	1	0
Nizozemska	0	1	0
Švedska	0	1	0
Maroko	0	0	2
Španija	0	0	1

kdanji zvezdniki pa tonejo. Tudi nepričakovano. To velja na primer za nekdanjega nepremagljivega Maročana Saido Aouitaja, ki v teku na 1.500 m ni ostal le brez kolajne, a je bil šele enajsti, Šved Sjöberg pa je bil v skoku v višini šele sedmi (zmagal je Američan Austin z 238 cm), evropski prvak Jugoslovian Topić pa šele (228) deveti.

Za las je kolajna ušla tudi Jugoslaviji. V štafeti 4x400 m moški so bili modri četrti s samimi 20 stotinkami sekunde zaostanka za tretjeuvrščeno Jamajko.

Kolajne je letos izbojevalo 29 držav, kar 46 reprezentanc pa je imelo zastopstvo v finalnih bojih.

REZULTATI
1.500 m moški: 1. Morceli (Alž.) 3'32''84; 2. Kirochi (Ken.) 3'34''84; 3. Fulhberugge (Nem.) 3'35''28; 4. Herold (Nem.) 3'35''37; 5. Cacho (Sp.) 3'35''62; 6. Silva (Por.) 3'35''74; 7. Kibet (Ken.) 3'36''03; 8. Di Napoli (It.) 3'36''54.

5.000 m moški: 1. Ondieki (Ken.) 13'14''45; Bayesa (Et.) 13'16''64; 3. Boutayb (Mar.) 13'22''70; 4. Baumann (Nem.) 13'28''67; 5. Do. Castro (Por.) 13'28''88; 6. Skah (Mar.) 13'32''90; 7. Ulmala (Fin.) 13'33''46; 8. Di. Castro (Por.) 13'35''39.

Višina moški: 1. Austin (ZDA) 2,38 m; 2. Sotomayor (Kuba) 2,36 m; 3. Conway (ZDA) 2,36 m; 4. Grant (VB) 2,36 m; 5. Drake (Kuba) in Kemp. (Bah.) 2,34 m; 7. Sjöberg (Šve.) 2,31 m; 8. Noji (ZDA) 2,28 m; 9. Topić (Jug.) 2,28 m.

4x100 m moški: 1. ZDA (Cason, Burrell, Mitchell, Lewis) 37''50 (svetovni rekord); 2. Francija (Moriniere, Sangouma, Trouabal, Marie-roese) 37''87; 3. Velika Britanija (Jarrett, Regis, Braithwaite, Christie) 38''09; 4. Nigerija 38''43; 5. Italija (Longo, Madonna, Floris, Tili) 38''52; 6. Jamajka 38''67; 7. Sovjetska zveza 38''68; 8. Kanada 39''51.

Gelindo Bordin - v sobotnem maratonu šele deveti

4x400 m moški: 1. Velika Britanija 2'57''53; 2. ZDA 2'57''57; 3. Jamajka 3'00''10; 4. Jugoslavija (Jovković, Djurović, Mačev, Branković) 3'00''30; 5. Kenija 3'00''34; 6. Nemčija 3'00''75; 7. Maroko 3'04''49; 8. Kuba 3'05''33.

Maratonski tek: 1. Taniguchi (Jap.) 2'14''57; 2. Salah (Dži.) 2'15''26; 3. Spence (ZDA) 2'15''26; 4. Hুরুk (Pol.) 2'15''47; 5. Shinohara (Jap.) 2'15''52; 6. Bettiol (It.) 2'15''58; 7. Castillo (Meh.) 2'16''15; 8. Bordin (It.) 2'17''03.

Kopje ženske: 1. Xu Demei (Kit.) 68,78 m; 2. Meier (Nem.) 68,88 m; 3. Renk (Nem.) 66,80 m; 4. Čermjenko (SZ) 65,22 m; 5. Hattestad (Nor.) 63,36 m; 6. McPaul (Avstral.) 63,34 m; 7. Garcia (Kuba) 62,68 m; 8. Alafanti (Fin.) 62,26 m.

4x100 m ženske: 1. Jamajka (Duhaney, Cuthbert, McDonald, Ottey) 41''94; 2. Sovjetska zveza (Kovtun, Malčugina, Vinogradova, Privalova) 42''20; 3. Nemčija (Breuer, Krabbe, Richter, Drechsler) 42''33; 4. Nigerija 42''77; 5. Francija 43''34; 6. Kuba 43''75; 7. Italija (Masullo, Dal Bionco, Ferriani, Tarolo) 43''76; 8. Avstralija 43''79.

4x400 m ženske: 1. Sovjetska zveza (Ledovskaja, Džigalova, Nazarova, Brizgina) 3'18''43; 2. ZDA Stevens, Dixon, Miles, Leatherwood) 3'20''15; 3. Nemčija (Rohlander, Krabbe, Wachtel, Breuer) 3'21''25; 4. Velika Britanija 3'22''01; 5. Nigerija 3'24''45; 6. Kanada 3'27''42; 7. Španija 3'27''57; 8. Madžarska 3'29''07.

Ivan Lendl ugnal živčnega Ivaniševića

NEW YORK — Na odprtem teniškem prvenstvu ZDA so sinoči dopolnili seznam četrtfinalistov. Iz tega je žal že izpadel Goran Ivanišević, ki ga je po štirih setih izločil nekdanji nepremagljivi Ivan Lendl. Češki tenist je sicer še naprej izvrsten, vendar pa kot že mnogokrat doslej se ima Ivanišević za poraz pritoževati predvsem s samim seboj. V prvem nizu si je namreč napravil lepo prednost, v drugem je zaostajal, a ga je sicer nato osvojil, v zadnjih dveh pa so mu, kot je zanj običajno, popustili živci, tako da je zaradi prerakanja s sodnikom celo dobil opomin.

Tudi sicer v osmini finala ni bilo presenečenj in vsi favoriti (vsaj do zaključka redakcije) so napredovali med osmerico najboljših, razen seveda Beckerja, ki je bil izločen že v drugem kolu. Sodeč po svetovni računalniški lestvici naj bi bil najbolj izenačen dvboj med Švedom Edbergom in Američanom Changom, vendar pa je Edberg zmagal po samih treh setih igre.

Izidi osmine finala: Stich (Nem.) - Rostagno (ZDA) 6:2, 3:6, 6:1, 7:6 (7:4), J. Sanchez (Sp.) - Markus (Arg.) 6:4, 6:2, 6:3, Lendl (CSFR) - Ivanišević (Jug.) 7:5, 6:7 (4:7), 6:4, 6:2, Edberg (Šve.) - Chang (ZDA) 7:6 (7:2), 7:5, 6:3, Sampras (ZDA) - Wheaton (ZDA) 3:6, 6:2, 6:2, 6:4, Haarhuis (Niz.) - Steeb (Nem.) 6:2, 6:3, 6:4.

V ženski konkurenci so se v četrtfinalu uvrstile vse favoritinje.

Izidi osmine finala: Capriati (ZDA) - Durie (VB) 6:1, 6:2, G. Fernandez (ZDA) - Zrubakova (CSFR) 6:2, 6:2, Seleš (Jug.) - Rajčková (CSFR) 6:1, 6:1, Navratilova (ZDA) - M. Maleeva (Švi.) 7:6, 1:6, 6:2.

Bivši trener Triestine je s Cagliarijem strl Sampdoria Za uvod slavlje Giacomini

Nič novega ni, da je v Italiji težko dvakrat zaporedno osvojiti naslov nogometnega prvaka. Sodeč po prvem kolu se tudi Sampdoria ne bo izognila temu pravilu, saj je v Cagliariju doživela nepričakovan poraz, čeprav je kar dvakrat povedla, prvič že po 11' s Silasom. K uspehu trenerja Giacominija ob povratku na prvoligaško klop je izdatno prispeval Urugvajec Francescoli, ki je menda igral najbolje, odkar se je preselil na Sardinijo.

Od favoritov sta obe točki pospravila le Milan in Juventus. Milančani so v Ascoliju stalno napadali, a mrežo so zatresli le po avtogolu Benettija po streli Van Bastna. Novi trener Capello v igri Milančanov ni vnesel bistvenih novosti, še vedno prevladuje črnska postavitev in ekipa deluje uigrano, a Ascoli je bil res šibek. Juventus je zmagovali gol proti Fiorentini dosegel nekaj minut po izključitvi Orlanda, kljub igralcu več pa ni blestel, še največ je pokazal napadalec Casiraghi.

Po štirih letih je Inter v krstnem nastopu na domačih tleh prvič prepustil točko nasprotnikom. Odvzel mu jo je novinec Foggia, ki v svojih vrstah nima zvenečih imen, a zato ima največ zaslug za uspehe moštva odlični trener Zeman. Že v B ligi je apulijsko moštvo predvajalo odlično igro, utede torej presenetiti tudi letos. Zanimivo je, da je v vlogi libera zelo dobro igral bivši član Triestine Consagra.

Do obeh točk so se dokopali tudi Genoa proti šibkemu Cremoneseju, Roma v Veroni in Napoli doma proti Atalanti, lanska outsiderja Lazio in Parma pa sta v Rimu igrala neodločno 1:1, pri čemer pa so gostje izenačili v zadnji minuti z Osiom. Enako je bilo tudi v Bariju, kjer je gostoval okrnjeni Torino (brez Scifa in Vasquezia).

Prvo kolo je vsekakor pokazalo, da so ta čas v formi pravzaprav predvsem vratarji, saj so si skoraj vsi za igro prislužili visoko oceno.

IZIDI 1. KOLA: Ascoli - Milan 0:1, Bari - Torino 1:1, Cagliari - Sampdoria 3:2, Genoa - Cremonese 2:0, Inter - Foggia 1:1, Juventus - Fiorentina 1:0, Lazio - Parma 1:1, Napoli - Atalanta 1:0, Verona - Roma 0:1.

PRIHODNJO KOLO (ob 16. uri): Atalanta - Ascoli, Cremonese - Napoli, Fiorentina - Genoa, Foggia - Juventus, Milan - Cagliari, Parma - Bari, Roma - Inter, Sampdoria - Verona, Torino - Lazio.

Že prvih 90 minut igre je pokazalo, kako nepredvidljivo je drugoligaško prvenstvo. Kar na domačih tleh je proti novincu Casertani padel favorit Pisa in le malo je manjkalo, da bi jo v Vidmu skupil tudi Udinese. Moštvo trenerja Scoglija je podcenjevalo igralce Avellina, ki pa so po avtogolu Sensinija povedli že v 6. minuti. Udinese je napadal, a veliko grešil pri podajah, odrešilni zadetek pa je Nappi dosegel

še slabih deset minut pred koncem tekme. Poznavalci ocenjujejo, da čaka Videmčane še veliko dela, jasno pa je tudi, da bodo proti njim vsi igrali s podvojenimi močmi, saj ima Udinese letos takšno ekipo, da mu napredovanje skorajda ne more spodleteti.

IZIDI 1. KOLA: Bologna - Cosenza 2:1, Lecce - Venezia 1:0, Messina - Cesena 1:1, Padova - Ancona 1:1, Palermo - Brescia 1:1, Pescara - Modena 3:1, Piacenza - Lucchese 0:2, Pisa - Casertana 2:3, Reggina - Taranto 3:1, Udinese - Avellino 1:1.

PRIHODNJE KOLO: Ancona - Piacenza, Avellino - Padova, Brescia - Lecce, Casertana - Reggina, Cosenza - Udinese, Lucchese - Pescara, Modena - Pisa, Taranto - Bologna, Venezia - Messina.

Danes Lucchese in Roma za pokal

RIM — Drevi s pričetkom ob 20.30 bo v Lucci anticipirana povratna tekma drugega kola italijanskega nogometnega pokala med Lucchesejem in Romo. Sodil bo Tržčan Baldas.

Tekmi za Triestino

V okviru priprav na C ligo (pričetek 15. septembra) bo Triestina v četrtek (ob 17.30) v Vižovljah igrala proti ekipi Borgu San Nazariu, v soboto pa še v Cervignanu (17.00). Današnji trening na igrišču bazovske Zarje se bo pričel ob 16. uri.

Tržaški Stefanel osvojil turnir Lignanobasket

LIGNANO - Košarkarji tržaškega Stefanela so že četrthi osvojili tukajšnji tradicionalni turnir Lignanobasket. V tekmi zadnjega dne so z gladi 95:76 (56:40) premagali turinsko moštvo Robe di Kappa, potem ko so v soboto tesno (z 71:70) odpravili videmski Apu, v petek pa nepričakovano izgubili s Sassarijem (71:69). Stefanel je na tem turnirju igral v okrnjeni postavi, manjkali so Bianchi, Pilutti in Me-

neghin. Priložnost so dobili mladi, izkoristili pa so jo dobro.

Poleg Američanov je v zadnjem dnevu blestel Gregor Fučka, dosegel je tudi 21 točk, Middleton pa 26. Zlasti uspešno so Tržčani igrali v obrambi.

V trening tekmi je medtem goriški drugoligaš Diana z 98:109 izgubil z B postavo ljubljanske Olimpije. Mirt je dosegel 40 točk, med Goirčani pa je bil z 29 najuspešnejši strelac Procaccini.

totip		
1. — 1. Neally Lobell	2	
2. — 2. Brendy	1	
2. — 1. Y.W. Nightmare	X	
2. — 2. Cousar Lobell	X	
3. — 1. Libertario	X	
2. Legoli	1	
4. — 1. Ingego	X	
2. Donowayci	X	
5. — 1. Ligson	X	
2. Iniquin	X	
6. — 1. Luana di Caſti	2	
2. Labighella	X	
KVOTE		
12 (78 dobitnikov)	8.081.000 lir	
11 (1.935 dobitnikov)	320.000 lir	
10 (19.329 dobitnikov)	31.500 lir	

PRIHODNJI STOLPEC TOTOCALCIA: Atalanta - Ascoli, Cremonese - Napoli, Fiorentina - Genoa, Foggia - Juventus, Milan - Cagliari, Parma - Bari, Roma - Inter, Sampdoria - Verona, Torino - Lazio, Brescia - Lecce, Mondea - Pisa, Taranto - Bologna, Venezia - Messina.

totocalcio		
Ascoli - Milan	2	
Bari - Torino	X	
Cagliari - Sampdoria	1	
Genoa - Cremonese	1	
Inter - Foggia	X	
Juventus - Fiorentina	1	
Lazio - Parma	X	
Napoli - Atalanta	1	
Verona - Roma	2	
Messina - Cesena	X	
Piacenza - Lucchese	2	
Reggina - Taranto	1	
Udinese - Avellino	X	
KVOTE		
13 (119 dobitnikov)	78.237.000 lir	
12 (3.618 dobitnikov)	2.573.000 lir	

Pri Stefanelu nov predsednik

Včeraj so na Pomorski postaji uradno predstavili košarkarsko ekipo Stefanela, ki bo, kot znano, v kratkem pričela z nastopi v A-1 ligi. Sestava ekipe se v primerjavi z lanskim prvenstvom ni spremenila, saj, kot je poudaril Beppi Stefanel, društvo računa na napredek svojih mladih košarkarjev. Cilj ekipe je izboljšanje lanskega 8. mesta; Tanjević je celo dejal, da starta na eno izmed prvih treh mest, čeprav se zaveda, da je vsaj šest ali sedem izredno močnih ekip. Največja novost pa ne zadeva igralški kader, marveč predsedniško mesto, ki ga je Beppi Stefanel prepustil dosedanjemu podpredsedniku Crosatu. Nov je tudi drugi sponzor, ki bo letos Veneta Cucine, in tehnični sponzor, ki bo ameriška družba Nike. Tudi dres bo različen, saj bo črno-oranžno zamenjala belo-rdeča barva.

Med posegi številnih gostov gre omeniti župana Richettija, ki je dejal, da si občina prizadeva, da bi priskrbel potrebna finančna sredstva za izgradnjo nove športne palače v Ul. Flavio, ki jo bo upravljal prav Stefanel. (Marko Oblak)

Izola neustavljiva, Koper in Olimpija s težavo

Posebej za Primorski dnevnik BOJAN KAVČIČ

LJUBLJANA — V nepopolni jugoslovanski nogometni ligi, v kateri sodelujejo le klubi iz Srbije, Bosne in Hercegovine, Črne gore in Makedonije, so odigrali 4. kolo.

REZULTATI: Zemun - Sutjeska 2:1, C. zvezda - Sloboda 4:0, Velež - Sarajevo 6:5 po 11-m (2:2), Vojvodina - Rad 1:0, Spartak - Beograd 5:6 po 11-m (1:1), Borac - Budućnost 2:0 po 11-m (0:0), Željezničar - Proleter 1:0, Vardar-Pelister 2:1. **LESTVICA:** Zemun 7, C. zvezda in Partizan po 6, Beograd in Budućnost po 5, Vojvodina, Vardar, Željezničar in Velež po 4, Radnički, Sutjeska, Rad, Spartak, Pelister, Sarajevo, Borac in Proleter po 2, Sloboda 1. **PRIHODNJE KOLO** (8.9.): Pelister - Zemun, Proleter - Vardar, Sloboda - Željezničar, Budućnost - C. zvezda, Beograd - Borac, Partizan - Spartak, Rad - Radnički, Sarajevo - Vojvodina, Sutjeska - Velež.

Na vrhu so štirje beogradske klubi, kar je bilo tudi pričakovati. Konkurenca je neizenačena, saj je kar polovica moštev še lanskim drugoligašem. Zanimanje za okrnjeno jugoslovansko ligo upada, saj je gledalcev vse manj.

Zato pa se povečuje zanimanje za slovensko ligo, v kateri letos sodeluje kar 21 moštev. Ta so odigrala doslej 4 kola. Konkurenca je precej izenačena, saj so le tri moštva še neporažena, brez točke pa so za zdaj le še nogometaši Jadrana Lama in Dekanov.

V 4. kolu ni bilo toliko presenečenj kot v uvodnih treh. Gledalci se vračajo na tribune. V Trbovljah je kar 6.000 ljubiteljev nogometa uživalo ob prvi letošnji zmagi Rudarja, ki je po ogorčenem boju strl novogoriška Vozila. Z obiskom so zadovoljni tudi v Murski Soboti, kjer je prekmurski derbi med Muro in Potrošnikom iz bližnjih Beltincev spremljalo 3500 gledalcev.

Vodilna Izola ruši vse pred seboj. V 4. kolu so Izolani gostili v prvih treh kolic nepremagljivega Steklarja. Zabili so mu tri gole, lahko pa bi zmagali še višje.

Uspešni so bili tudi Ajdovci. V derbiju novincev v ligi, v tekmi s Proletarcem, so zasluženec osvojili prvi par točk. Sicer pa sta bila v ospredju 4. kola ljubljanska derbija. Olimpija je na svojem igrišču gostila Liqui Moly Svobodo. Mladi Vičani so vodili z 1:0 in z 2:1, potem pa se prehitro opredelili za obrambno igro, kar se jim ni obrestovalo. Izkusnejši nogometaši Olimpije so v zandjih 20 minutah poraz spremenili v zmago.

Drugi ljubljanski derbi je bil na Kodeljevem, kjer sta se Slovan Mavrica in Eurospektar Ljubljana razšla brez golov. Domači so imeli vrsto imenitnih priložnosti, toda odlični vratar Šiškarjev Tahirovič je bil za strelce Slovana Mavrice, med katerimi igra tudi lani najboljši strelac SNL Sandi Valentinčič, nepremagljiv.

Koprčani so gostovali v Lendavi, kjer so si šele 19 minut pred koncem tekme zagotovili točko.

Pri Kopru precej škriplje. V petek so se člani vodstva kluba sestali na izredni seji izvršnega odbora in se dogovorili za izredno konferenco kluba. Nekaterim amaterskim funkcionarjem pohaja sapa, odhod je napovedal celo trener. Upati pa je, da bodo Koprčani ob pravem času le strnili vrste.

Branilec naslova slovenskega prvaka, Rudar iz Velenja, se je srečno izvlekel v Medvodah, saj je izenačil komaj 6 minut pred koncem tekme iz dvomljivo dosojene enajstmetrovke.

REZULTATI 4. KOLA SNL: Olimpija - Liqui Moly Svoboda 3:2, Slovan Mavrica - Eurospektar Ljubljana 0:0, Nafta - Koper 1:1, Rudar (T) - Vozila 3:2, Medvode - Rudar (V) 1:1, Mura - Potrošnik 5:1, Jadran Lama - Živila Naklo 2:3, Primorje -

Proletarec 2:1, Izola - Steklar 3:0, Domžale Lek - Ingrad Klavivar 0:0, Maribor Branik je bil prost.

LESTVICA: Izola 8, Živila Naklo 7, Vozila in Steklar po 6, Proletarec, Olimpija (tekma manj), Rudar (V) in Potrošnik po 5, Mura, Liqui Moly Svoboda in Ingrad Klavivar po 4, Maribor Branik (tekma manj), Slovan Mavrica, Nafta in Koper po 3, Ljubljana Eurospektar (tekma manj), Primorje, Medvode in Rudar (T) po 2, Domžale (tekma manj) 1, Jadran Lama 0.

PRIHODNJE KOLO: (8.9.): Liqui Moly Svoboda - Domžale Lek, Steklar - Olimpija, Proletarec - Izola, Živila Naklo - Primorje, Potrošnik - Jadran Lama, Rudar (V) - Mura, Vozila - Medvode, Koper - Ruda (T), Ljubljana Eurospektar - Nafta, Maribor Branik - Slovan Mavrica, Ingrad Klavivar bo prost.

V soboto še na Hrvaškem

V soboto, 7.t.m., se začenja hrvaška liga z 12 klubi. Med njimi bodo igrali tudi lanski prvoligaši Hajduk, Rijeka, Osijek, HAŠK Gradjanski (lani še Dinamo), Zagreb itd. Tudi za to prvenstvo je čutiti večje zanimanje kot za okrnjeno jugoslovansko.

V nedeljskem srečanju 2. kola italijanskega pokala za amaterje Štandreška Juventina zamudila priložnost

JUVENTINA - FORTITUDO 2:2 (0:0)
STRELCI: Fontanot v 55' in 89' (11-metrovka), Trevisan v 66' in 75' (11-metrovka).

JUVENTINA: Pascolat, Chizzolini, Capotorto, Trevisan, Pizzi, Černigoj, Bastiani, Tabaj, Cecotti (Krgan), Andarolo, Casagrande (Devetak).

FORTITUDO: Spadaro, Di Paoli, Chermaz, Stasi, Apostoli, Roici, Mantovani, Sclaunich, Fontanot, Pulvirenti, Mascutti.

SODNIK: Cao iz Aviana.

GORICA - Igralci Juventine so v prvem srečanju za italijanski pokal, ki je namenjen amaterjem, izgubili lepo priložnost, da bi pospravili celotni izkupiček. Še minuto pred koncem srečanja so namreč zasluženo vodili, narkar je ponovna obrambna nepazljivost (prvič je namreč obramba odpovedala, ko so gostje dosegli prvi gol) omogočila igralcem Fortituda, da so dosegli izenačenje.

V prvem polčasu sta si bili ekipi precej enakovredni, nogometna predstava pa je bila precej dolgočasna in nezanimiva, saj je bilo še opaziti določeno neugranost tako na eni kot na drugi strani. Drugi polčas je bil znatno živahniji, saj so gostje po grobi napaki Capotorta, ki je slabo podal žogo do vratarja Pascolata, s Fontanotom izkoristili lepo priložnost in tako prešli v vodstvo. Maurijevi varovanci so takoj reagirali in le deset minut kasneje izenačili z najstrožjo kaznijo. Solidnega Cecottija je namreč branilec Fortituda podrl v kazenskem prostoru, enajstmetrovko pa je uspešno streljal razpoloženi Trevisan. Vse je že kazalo, da bo srečanje postalo znova bolj umirjeno, vendar so domačini poskrbeli za lep zadetek v 75. minuti, ko je Trevisan daleč izven kazenskega prostora neubranljivo poslal žogo v levi kot nasprotnikovih vrat. V nadaljevanju so igralci Juventine imeli vsekoli

V nedeljo razpoloženi Moreno Trevisan

terensko premoč, v napadu pa niso znali izkoristiti nekaj lepo izpeljanih kombinacij. Žal je le minuto pred iztekom srečanja domača obramba ponovno odpovedala, saj je sodnik zaradi prekrška v kazenskem prostoru dosodil Tržčanom najstrožjo kazen. Gostje so tako prav v končnici uspeli izenačiti.

Po dveh kolih ima trenutno Itala S. Marco 2 točki, Juventina in Fortitudo pa po eno. Maurijevi varovanci bodo odigrali odlično srečanje za morebitno uvrstitev v nadaljnje kolo tekmoovanja proti Itali v nedeljo, 7. t.m. ob 16. uri v Gradišču. (mar)

DEŽELNI POKAL

SANT'ANDREA - VESNA 1:1 (1:0)
STRELCA: Spano v 25' (11-metrovka), Nonis v 70' (11-metrovka).

VESNA: Francioli, Sedmak, Kriščak, (Roberto Candotti v 68'), Soavi, Nonis, Fabio Candotti, Barilla, Leonardi, Kostnapfel, Naldi, Pertan (Germani v 55').

Kriška Vesna je v nedeljo odigrala v tej novi sezoni svojo četrto tekmo, tokrat proti enajsterici Sant'Andrea z Opčin. V srečanju, ki je bilo veljavno za deželni pokal in se je zaključilo z neodločenim izidom, pa ekipi nista predvajali zanimive igre in tudi priložnosti za zadetek so bile zelo redke. Na prvi resni zaključek je bilo treba čakati vse do 20. minute, ko je Leonardi izven kazenskega prostora streljal proti vratom nasprotnika, a njegov strel je vratar Simbula z lahkoto ubranil. Pet minut kasneje je sodnik dosodil 11-metrovko v korist postave Sant'Andrea. Vesna je bila tudi prisiljena odigrati ostali del tekme z igralcem manj, ker je sodnik predčasno poslal v slačilnico Barilla, ki je preveč živahno ugovarjal. Za 11-metrovko pa je poskrbel Spano, ki je odločno zatresel mrežo in povedel v vodstvo svojo ekipo.

Po prejtem zadetku je Vesna s težavo reagirala in šele v drugem polčasu je ustvarila nekaj nevarnih zaključkov z Naldijem. Potem ko je Roberto Candotti v 68. minuti zamenjal Kriščaka, se je pritisk Vesne v napadu odločno povečal in prav Candottija so nasprotniki morali zaustaviti s prekrškom v kazenskem prostoru. Sodnik se je pravilno odločil za 11-metrovko, ki jo je Nonis izkoristil.

V finalu bi Križani lahko prešli v vodstvo, toda Kostnapfeljev strel z glavo je šel za las mimo vrat. (S.K.)

GAJA - DON BOSCO 2:1
STRELCA za Gajo: Bullo v 44' (11-metrovka), Majcen v 65'

GAJA: Sardi, Stranjšček, Pugliese, Bullo, Kraljevič, Lupo, Kalc, Vengust, Ghiotto (v d.p. Križman), Majcen, Neppi.

Po porazu z Edile Adriatica je Gaja v drugi tekmi za pokal Devetti premagala enajsterico Don Bosca. Naša ekipa je predvajala dopadljivo igr in rezultat ni bil nikoli v dvomu, čeprav samo gol razlike tega ne kaže, saj so si gajevci napravili več izvrstnih priložnosti za gol. Ne smemo tudi pozabiti, da so vse predprvenstvene tekme več ali manj boljši trening, na katerih trener preizkuša vse njemu razpoložljive igralce.

Takoj po začetnem sodnikovem zvižgu so se »zeleno-rumeni« podali v napad in stalno ogrožali nasprotnikovega vratarja, gol pa je padel proti koncu prvega polčasa po zaslugi Bulla iz 11-metrovke.

V drugem polčasu se stanje na igrišču ni spremenilo. Drugi gol je dosegel Majcen. Nasprotniki pa so znižali rezultat proti koncu tekme. Kot smo že omenili, je tekma služila trenerju Čermelju, da je preizkusil nekaj novih igralcev, ki bodo letos nosili dres naše ekipe. Prvenstvo se bliža, urjenja in piljenja pa je potrebno še in še, kajti letos vodstvo Gaje želi, da bi ekipa zasedla višje mesto v 2. amaterski ligi. (Tjaša)

GIARIZZOLE - KRAS 0:2 (0:0)
STRELEC: Spazzapan v 76' in 86'

KRAS: Colino, Massai, Benuzzo, Tul, Fabris, Božič, Padoa, Spazzapan, Rota, Cucarich, De Pase (v 55' Albertini).

Po porazu v prvem kolu se je Krasova enajsterica dala vse od sebe, da bi v drugi pokalni tekmi osvojila celotni izkupiček. To ji je tudi uspelo z zadetkom Spazzapana. Velja povedati, da so Giarizzele doberšen del drugega polčasa ostale v desetih zaradi izključitve enega svojih igralcev. Vsekakor je Kras pokazal zadovoljivo uigranost, kar daje dobro upati pred začetkom prvenstvenih bojev.

obvestila - obvestila

ŠZ SLOGA - PLANINSKI ODSEK vabi v nedeljo, 8. t. m., na tradicionalni spominski pohod **BAZOVIŠKI JUNAKI**. Zbirališče in vpisovanje v Bazoviški pred spomenikom NOB ob 9.30, odhod ob 10.15. Ob 14. uri žigosanje izkaznic in podeljevanje značk pri spomeniku Bazoviškim junakom in polaganje vencev. Pohod traja približno tri ure in pol.

ZŠŠDI obvešča, da bo v četrtek, 5. t. m., ob 20. uri v Kulturnem domu A. Budala v Standrežu seja izvršnega odbora.

ZŠŠDI obvešča, da bo v petek, 6. t. m., ob 20.30 na sedežu ŠZ Jadran na Opčinah seja košarkarske komisije.

ŠK KRAS
ŽENSKI ROKOMETNI ODSEK obvešča, da bo prvi sestanek v ponedeljek, 9. septembra ob 21. uri v športno-kulturnem centru v Zgoniku. Vabljeni so še zlasti nova zainteresirana dekleta. Za informacije tel. 251005 (Tanja).

ŠD POLET
KOTALKARSKA SEKCIJA sporoča, da se je pričelo vpisovanje za kotalkarski tečaj. Interesenti naj se zglasijo na Poletovi kotalkarski plošči od 17. do 20. ure vsak dan razen sobote in nedelje (tel. 211758).

Deželno atletsko prvenstvo

Dvojni naslov Igorja Sedmaka

Z rezultatoma 15,09 m v troskoku in 697 cm v daljini, je Borov atlet Igor Sedmak na deželnem prvenstvu F-JK v Huminu ubranil lanski naslov dvojnega deželnega prvaka. Rezultata sta zanj le povprečna, a pomembno je bilo tokrat zmagati v obeh disciplinah in tako postati eden najuspešnejših tekmovalcev prvenstva sploh, da sploh ne govorimo o tem, da je Igor hrati daleč najuspešnejši predstavnik naše pokrajine. Prvenstvo je bilo sicer v celoti kar dobro zasedeno, kar pa ne velja za oba daljinska skoka, kjer je manjkala kopica najboljših iz dežele. Vendar to ne jemlje vrednosti obema naslovoma, saj je bil naš atlet v obeh disciplinah prvi favorit za zmago.

Z nastopom na deželnem prvenstvu se je zaključil ciklus tekmovalja za Grand Prix dežele v posameznih skupinah disciplin; Igor je premočno osvojil 1. mesto v skupini skokov, saj je v obeh daljinskih skokih skozi vso sezono nizal zmago za zmago. Prva dva cilja, naslov deželnega prvaka in zmaga na Grand Prix, sta tako dosežena, kot je bilo pričakovati. Naslednja Igorjeva skrb za preostanek letošnje sezone (še kak poldrugi mesec) pa je je uspešen nastop na prvenstvu Slovenije in preboj v bližino 16 metrov v troskoku. (I.P.)

V Zgoniku in na 1. maju

Odbojkarški tečaj ZŠŠDI

Jutri se v Zgoniku in na stadionu 1. maj pričinja tradicionalni odbojkarški tečaj za najmlajše, ki ga na Tržaškem že vrsto let prireja ZŠŠDI. Zato, da bi čimvečjemu številu mladih omogočili, da se seznanijo s tem pri nas zelo priljubljenim športom, se od lani odvija tabor v dveh centrih, na Krasu (za otroke s tega področja) in v samem mestu (za mladino iz Trsta in iz dolinske občine).

Mladi udeleženci priprav bodo pod vodstvom usposobljenih vaditeljev trenirali vsak dan od 9. do 17. ure vse do 14. tega meseca, nedelja pa bo prosta.

V času med jutranjim in popoldanskim treningom jim bo organizator postregel s kosilom, predvidene pa so tudi druge razvedrilne dejavnosti.

Čeprav je rok za predpisi že potekel, je možna prijava tudi na krajih priprav samih.

Odbojkarice Agoresta Posojilnica Sovodnje na pripravah

Goričanke so nabirale moči v prelepem okolju v Žabnicah

Igralke združene ekipe Agorest Posojilnice Sovodnje so se vrnile z desetdnevni priprav v Žabnicah. Priprave so potekale na prostem ob lepem vremenu in v čudovitem naravnem okolju. Dekleta so trenirala trikrat dnevno: prvi jutranji trening se je pričel s tekmo, nato pa nadaljeval z razgibalnimi vajami oziroma z igro z žogo. Popoldne sta bila na vrsti teorija in zadnji trening. Obseg dela je znašal skupno od šest do sedem ur dela. Dekleta so se podala tudi na večurne ekskurzije na bližnje hribe, trenirale pa so v Ovčji vasi, pod Montažem in v Ukvah.

Do lani je ta naša ekipa vedno zahajala na Bled, letos pa so dekleta odkrila, da obstajajo čudoviti kraji tudi v naši deželi. Prijetno vzdušje je ublažilo zahtevne napore, pridobljena moč pa se bo obrestovala med sezono.

Na sliki: dekleta so vadila v prijetnem okolju.

BRUNO KRIŽMAN

19.

razvili dejavnost med šolsko mladino. Kako rad bi mu pomagal. Domačini so bili kot nalašč za dolge teke.

Železničarji so še vedno stavkali, kljub govoricam, da se bo zadeva v nekaj urah rešila. Ob poizvedovanju na postaji je bil odgovor vedno isti: »huelga indefinida«, stavka za nedoločen čas. Ljudje iz »ferrocarrilla« so bili trdni za svojimi stališči. Vhod na postajo je stalno stražilo nekaj stavkajočih. Za Cuzco je ostajal avtobus.

Za popoldanski odhod naslednjega dne sem prišel po vozovnice k »Cruz del sur« ob petih in pol zjutraj, da bi bil med prvimi na vrsti. Krer ni bilo vlaka, je bilo vsekakor pričakovati, da bo avtobus obremenjen. Že so čakali trije domačini, ki pa so bili namenjeni v Arequipo. Za Cuzco sem bil prvi. Agencijo so odprli pol ure kasneje in po nekaj telefonskih in radijskih razgovorih obvestili »no hay carro para Cuzco« (avtobusa za Cuzco ne bo). Kombiji so ostajali zadnja možnost. Ni bilo varno odlašati, ker bi se cene zaradi velikega povpraševanja vrtočlavo dvignile. Zagotovil sem si mesto v vozilu, ki so ga hitro dopolnili, in šele z denarjem v roki začeli iskati razpoložljiv kombi. Vožnja se ni mogla začeti niti tedaj, ko so kombi našli. Treba ga je bilo še nekaj popraviti.

Čakanje, ki naj bi trajalo dve uri, sem izkoristil za skok do bližnje vasi, kjer so delali čolne iz trstja. Žal sem imel smolo tudi s taksijem, ker je moral moč z vnaprej plačano vozino najprej po bencin, dodatno pa so mu napihnili še gumi, s katerima očitno ni bilo vse kot treba. Prava razbitina je jecala ob samih 30 kilometrih hitrosti in v Puno sem se z izleta vrnil šele pred odhodom za Cuzco.

Fotografiranje primitivnih domačinov je redno problematično. V bolj obiskanih krajih se lahko kos posname tudi zastoj ali z zelo nizkimi honorarji, včasih pa se ljudje branijo pred objektivi. Bajje mislijo, da jim prinaša nesrečo. Povsod je ostal brez posnetka kak slikovit domačin ali domačina, posebno žal pa mi je bilo starega vedeževalca, ki je s šopom do skrajnosti obdelanih kart delil srečo na tržnici v Puno.

V Puno se je moja prtljaga podvojila. Nahrbtniku se je pridružila že prej predvidena vreča s »ponchi«, volnenimi majicami, kapami, stenskim okrasom in štenami volne alpake, ki so bile odškodnina soprogi za »vizum« v Južno Ameriko. Dragocena volna »alpaca« in izdelki iz nje so od Titicac neverjetno poceni.

Proti Cuzcu smo odpeljali več ur po napovedanem urniku, vendar naj bi potovali v glavnem podnevi, ker je pokrajina sliko-

vita in zelo zanimiva. Prostrana planota se po Puno in Juliaci rahlo spušča in počasi prehaja v dolino. Ko se dolina obrne drugam, se pot povzpne na 4318 metrov visoki prelaz La Raya in od tam naprej se po zeleni in skrbno obdelani dolini stalno spušča proti Sicuaniju in Cuzcu.

Na območju prelaza La Raya smo naleteli na številne črede snežno belih alpake.

Alpaka spada skupaj z lamo v družino kamel. Živali so udomačene, živijo v visokih legah in so večkrat edini vir dohodka za domačine. Rejci imajo najraje bele živali, ker je njihova volna na tržišču najbolj cenjena. Alpake živijo na nadmorskih višinah od 4000 do 4600 metrov. Njihova najpomembnejša hrana je trava »ichu«. Na nižjih legah je drugačne trave sicer več, alpake pa imajo najraje »ichu«, ki uspeva više. Ob La Rayi so bile alpake na prostranih pašnikih, vendar tudi v ožjih ogradah zaradi varnosti, v skupinah po 100 do 150 glav, od komaj rojenih nežnih mladičev do odraslih živali. Skupina 100 do 150 glav predstavlja zelo veliko imetje in presega poprečje, s katerim navadno razpolagajo navadni rejci, ki zberejo od 30 do 50 glav. Volno strižejo dvakrat na leto in odrasla alpaka da vsakič po 4 kilograme dragocene volne. Neobdelana je tedaj veljala od 3 do 4 tisoč naših lir na kilogram. V Peruju imajo približno 2 milijona in pol alpake in poldrugi milijon lam, ki ne dajejo tako čislane volne. Lamo, ki je močnejša, uporabljajo tudi za prenos tovorov in za delo na poljih. V domače gospodarstvo spada tudi sorodna »vicuna«, ki je manjša in po eleganci podobna srni. Vicune živijo v skupinah po 6 do 10 živali, navadno daleč od naselij. V zadnjih časih se je močno razširila divji lov nanje. Tatovi žival ubijejo le zaradi volne. Roparske akcije so močno okrnile pridobivanje te najbolj dragocene volne. V družino spada še najmanjši »guanaco«, ki pa živi neudomačen in je blizu tega, da ga iztrebi.

Z mrakom se je začel spust proti Cuzcu in z njim tudi edinstveno doživetje.

Ker je bila pot zelo zdelana zaradi številnih hudournikov, ki so mestoma razrili cestišče, se je na strehi kombija razmajala prtljaga in cesto so posejale vreče domačinov in nahrbtniki tujcev. Po reorganizaciji tovara je bilo potrebno stalno nadzorstvo. Iz zadnje vrste sem si prevzel to nalogo in se občasno med vožnjo nagnil skozi okno, da bi pogledal na streho. Okno je služilo tudi kot vrata pri vmesnih postankih.

Darujte v sklad

Mitje Čuka

Naročnina: mesečna 22.000 lir - celoletna naročnina 264.000 lir; v SFRJ številka 10.00 din; mesečna naročnina 230.00 din.

Poštni tekoči račun za Italijo

Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ: žiro račun 50101-601-85845

ADIT 61000 Ljubljana

Vodnikova 133 - Telefon 554045-557185

Fax 061/555343

Oglaš: ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 80.000 lir; finančni in legalni oglaš 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 120.000 lir. Ob praznikih povšek 20%. IVA 19%. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglašni agenciji PUBLI-EST sri - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

Mali oglaš: 950 lir beseda; osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. IVA 19%. Naročajo se v uredništvu Primorskega dnevnika - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-611.

primorski dnevnik

torek, 3. septembra 1991

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tix 460894 - Fax 040/772418
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 535723 - Fax 0481/532958
ČEDAD - Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Glavni urednik Dušan Udovič
Odgovorni urednik Vojimir Tavčar

Izdaja ZTT
Tiska EDIGRAF

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Medtem ko se nadaljuje polemika o neučinkovitosti vlade in politike v boju proti mafiji

Grassijevi delavci bodo z družino še naprej kljubovali izsiljevanjem

PELARMO — V tovarni zločinsko ubitega Libera Grassija, ki se ni hotel ukloniti izsiljevanju mafije, je včeraj spet steklo delo (Telefoto AP). Okrog sto nameščenec pa ima novega delodajalca, Grassijevega sina Davideja, ki je bil že doslej pri delu očetova desna roka. Vrnitev v delovni vsakdan pa je za družino Grassi hkrati znak njene trdne odločenosti, da se bo delo njihovega ubitega moža in očeta nadaljevalo in da niti poslej ne bo nobene popustljivosti do mafijskih izsiljevanj.

Palermška kvestura pa bo v naslednjih dneh predala sodstvu novo poročilo o deliktih, v katerem bodo tudi imena tistih, ki so umor naročili. Novi kvestor Nicola Plantone je namreč izjavil, da »barbarski umor nosi vizitko z zelo čitljivim podpisom«. Tisti, ki poznajo palermška kriminalna zakulisja pa nimajo dvomov, da gre za mafijske »družine« Resuttana in Della Noce oziroma za njuna banditska vodja Madonio in Spino.

Delavci Grassijeve tovarne Sigma so medtem na palermške meščane naslovili poziv, naj se v čim večjem številu udeležijo današnje manifestacije proti vsem mafijskim zločinom. Pri tem pa dodajajo, da ne želijo, da bi bila to še ena priložnost za najrazličnejše instrumentalizacije, zato odklanjajo zastave in praporje, trobojnice in napise, razen tistega, ki ga bodo nosili sami: »Sigma, tovarna odpora, ki želi dati zgled civilnega dostojanstva in demokracije«.

Medtem ko so izjave notranjega ministra Scottija o boju proti mafiji - ki da potrebuje le več odločnosti in doslednosti, ne pa posebnih zakonov - včeraj dobile več pritrditev, pa je poslanec PSI Giacomo Mancini, član zbornične komisije za boj proti mafiji znova obtožil neučinkovitosti ne samo vlado, temveč tudi vsedrjavne tajnike strank, ki so preveč zaposleni z delitvijo oblasti in premalo s skrbjo za družbene spremembe.

Večina volilcev DSL je za srp in kladivo

RIM — Zadnji dogodki v SZ so postavili pod vprašaj tudi srp in kladivo, ki še obstajata v sicer prenovljenem simbolu Stranke demokratske levice. Kako na to vprašanje gledajo volilci sami, je pokazala anketa tednika Panorama, v kateri pridejo v poštev volilci DSL in PSI. 67,2 odstotka volilcev DSL meni, da morata srp in kladivo ostati v simbolu, 58,5 odstotka socialistov pa bi ta dva simbola črta.

Tudi besedo komunizem volilci DSL in socialisti pojmujejo na različen način. 31 odstotka socialistov

to besedo istoveti z diktaturo, 14 odstotkov s preteklostjo, 14 z enakostjo, 13 odstotkov z uboštvo, 12 odstotkov pa s propadom. Za 36 odstotkov volilcev DSL pomeni komunizem enakost, za 12 odstotkov pravičnost, za 11 odstotkov spremembe, za 10 odstotkov preteklost in za 9 odstotkov diktaturo. Ideali komunizma so za 63 odstotkov socialistov dokončno zamrli, medtem ko so za 64 odstotkov pripadnikov DSL še živi. Kljub dokajšnemu razhajanju pa je kar 65 odstotkov socialistov in članov DSL za enotno levičarsko stranko.

Obnovili ljudski praznik v Moskvi

Po nekaj desetletjih prepovedi so v Moskvi obnovili ljudsko praznovanje 1. septembra (Telefoto AP)

Gadafi obžaluje propad golpeja

TRIPOLI — Libijski voditelj Gadafi je po desetdnevem zatišju, odkar je namreč poslal navdušeno brzojavko sovjetskemu golpistu, spet spregovoril. Nekoliko bolj zadržano sicer je spet spregovoril o položaju v Sovjetski zvezi. Gorbačov sicer ni slab človek, pravi Gadafi, vendar ni nobene primerjave s prejšnjimi sovjetskimi voditelji, njegovo vodstvo je šibko, SZ ni več velesila, na katero bi se arabski svet lahko oslonil.

Sedaj nam ne ostane drugega kot da skušamo izboljšati odnose z Američani, pravi libijski polkovnik: Egipt, Alžirija in Maroko so to že storili in v tem ni nič slabega, pri tem pa seveda pozablja, da je še do pred kratkim ozmerjal Mubaraka z izdajalcem, ker je Egipt v normalnih odnosih z ZDA.

Mafijsko izsiljevanje se širi tudi na severu

MILAN, CATANIA — Mafija kar naprej ustrahuje poštenjake, ki nočejo plačevati varščine. V milanski periferiji in v Catanii je z atentatoma, ki sta si na las podobna, kaznovala dva lastnika javnih lokalov.

Atentat pri Milanu je bil namenjen Neapelčanu Angelu Laganelli, lastniku neke dobro obiskovane kavarne. Približno ob treh zjutraj so ga neznanci poklicali po telefonu in mu sporočili, da se pred njegovo kavarno dogaja nekaj zanimivega. Laganelli je takoj odšel na kraj, ko je hotel dvigniti navojnico kavarne, pa je peklenski stroj eksplodiral. Mož je bil huje ranjen, eksplozija pa je povzročila veliko škodo na poslopju, stanovalci prvega nadstropja pa so brez stanovanja.

V Catanii je podtaknjen požar popolnoma uničil Snack bar Etna. Tudi v tem primeru lastnik ni klonil zahtevam mafije.

Kitajsko vodstvo se ne odpoveduje »socialističnim pridobitvam«

PEKING — Začetek uradnega obiska predsednika britanske vlade Majorja na Kitajskem spremlja prava medijska kanonada, iz katere izhaja, da se Kitajska kljub padcu komunizma v vzhodni Evropi ne odpoveduje »socialističnim pridobitvam«.

V uvodniku partijskega glasila Renmin Ribao je premier Li Peng (na sliki s predsednikom vlade Majorjem) poudaril, da bodo na Kitajskem neuspešni zahodni pritiski, ki so bili uspešni pri partijah vzhodne Evrope. Kitajsko vodstvo je torej prepričano, da so zlom komunizma v Evropi povzročili »zahodni pritiski« in ne ljudsko nezadovoljstvo. Li Peng je v intervjuju

za hongkonško televizijo navedel, da spremembe v Sovjetski zvezi in na mednarodnem prizorišču ne bodo spremenile kitajske politike. »Politični položaj je trden, gospodarstvo v razcvetu, ljudstvo podpira socialistično izbiro, tako da z zaupanjem gledamo v bodočnost Kitajske«, je poudaril Li Peng.

Kitajske voditelje sedaj zanima samo, da Zahod pozabi krvavi pokol na Trgu Nebeškega miru. Po vsem sodeč je kitajskemu vodstvu uspelo prebroditi osamitev, pokol pred dvema letoma pa ne bo tonil v pozabo. Britanski premier Major je baje že sklenil, da ne bo položil tradicionalnega venca na spomenik herojev socialistične revolucije na Trgu Nebeškega miru.

Castro v izgon?

MADRID — Že dalj časa se govori o možnosti, da bi kubanski predsednik Fidel Castro odstopil in se odselil nekam v tujino, pravzaprav v prostovoljni izgon. Kubansko vodstvo namreč razmišlja, kako bi se brez travm rešilo starega voditelja: Castro je namreč skupaj s Kitajci eden zadnjih zagovornikov socrealizma, medtem ko bi se Kuba hotela odpreti in izplavati iz dolgoletne krize, v kateri se nahaja.

Castro je po rodu iz španske Galicije in predsednik tamkajšnje pokrajine Manuel Fraga mu je ponudil gostoljubje v nekdanji domovini.